

K. 1. ~~26~~ 53

Rev. ~~578~~ 53a

~~920~~
~~920~~
 K. 1. ⁵⁵~~55~~
1829
 R. 10 ~~548~~ 53

క. చంద్రునితెగవిమల, భుయ్యదనంతుండెగింబ్రకంసిం చుగ్గపా
మందిరులగుక్రతుదెక్కు, విందగురుప్రభులదయాబ్రవీణుండకయ్యి.

2

క. విద్యలలావలసత్వము

విద్యగ విత్వంబు మఱిగ విత్వము ధండు
విద్యముగావున జేపైద

^{బగు} మౌద్వంబుగ వితచందమేభుడగు య్మా.

గోపరంగుగ విత గద్యవద్యంబు లన బాద

కల్పనంబు వలదు గద్యము శ్రుతు

బాదనియ తిసె ఘ్ను బద్యంబు లవియు వృ

త్త్వములు జూతులనంగ నమరు గృష్ణు.

క. వృత్తంబులు గణబద్ధము

ఋత్తముమగు జూతులెల్ల సెనరంగ మాత్రా

యత్తంబులు లఘువగు బురు

షోత్తము యొక మాత్ర లఘుగురువు లొక ఋత్తమాత్రవే.

క. వివిధముగఁ జూపి పరికెడు

నవియును మఱియూది పలుకు నవియును గురువు లే

భువి నిలిపి పలుకు వర్ణము

లవియన్నియు లఘువు లయ్యె నంబు ^{నిశయనాం.} ~~జునాథాం.~~

క. గురువమరు సూర్ధ్వ పుంధ్రము

ధరియించె నయల్లు లఘువు దనరును హరియె

క్తరుండ పర తత్త్వమనంచును

'గురుచరముగఁ జూ ట్టిప్రలఁజూ పిన భంగిన్

క. గూవిండు ప్రభుఁడనినం

గూవిదులవిమూఁడు మూఁడు గురులఘువులగా
భూవంతురు గురులఘువులు
మ్రోవఁగ మూఁడేసి నిక్త ముగ గణములగునీ.

క. భజనసమయరతగణములు

భజనసమయరతముల ముగభక్తి, త మతిఁబం
కేఱునాభునవార్షికమును
భజించుచిక్షాలగణవిభాతిదప్పునీ.

క. భగణముగువిష్ణుఁడని

నగణోతమతిభగణముగుమూరియనంగా
నగణమువిధుఁడుఁడనిపతికొన
నగణము పరజాయనంగ సత్త్వతులందునీ.

క. చనుమగణముగ్రీనాథా

యనినముకేంజాయనంగయగణమురగణం
బనసెప్పుమూఁధవాయన
సెనరఁగఘ్రైకుంఠయనినసెగిఁదగణముగునీ.

క. శౌరియనినమంగణంబగు

జేరివారియనినసంల్లసెల్లును వగణం
బారంయఁగుఘ్రైయనినను
ధారిణి గగమంద్రులలముదావారియన్ననీ.

4

శ్రీ గురులఘువులొత్తముండెసి గూడి నమన
లాదిమధ్యైవసానంబులందు గురువు
లాండభబుసలులఘువులట్లొంద యరతే
లనఁగ న పంతుష్టగణములాఘునుముకుంద.
నీ. కేమలనాభానగనంబుకమధరూప

న వంతుసురాంతక నాఁగ సలల
మద్రుధరభలంబు భద్రయకాయన్న
భగురువయ్యోజాక్షమగళాలఘువు
భువనేశ్వరాయన్న సవమహావిద్యైషి
సహముపేతారిరసంజ్ఞాతలము
క్షేమభారీరలంబు గజువరదాయన్న
నవమతాశయననా నలలమయ్యె
రగళగురువుదేవరాజాయనంగంబు
త్యాపతీయనంగ తగళగురువు
నరహరియనంగ నర నీహారి నర సింహం
నాఁగమిష్టునగమునలము సలము.

క. ఙ్గిత్రిచతుర్గురుభవములు
ధాత్రివరరెండు ముడుపుఁ దర్జినగళములే
మిత్రింపుచంద్రులనఁదగు
మాత్రాదిగళంబుమొదల మాత్రులిడంగనే.

క నీల, నగరాము, వినుడియ్యయ
 నల, నగ, సల, భర, త, తింక నగ, నవ, సల,
 భల, భగ, రు, మల, పు, నవ, సవ, ర
 త, తి, రల, నవ, నల, ర, గు, రు, తగ, నిండు, డబా.

క. జగరాము నలమ గుగలములు
 వగరాములగు గలము నగరా భావంబులగునీ
 గగము భగరా సగరాములగు
 తగరాము భలమగును.

శ్రీ సంతయు తము దెచ్చి నమోనే. క. మొగుల్లులు నలమగు నిల్లుగ
 వగరాము నగరామగు నిల్లు లామవ గరామతే
 వగరాముల్ నిల్లుగు దుర్తి
 భగరాము పొంట్లన్నీ భలంబు పొండ్ల నగనీ.

చ. భగరాము నేలు, జండు రుండు భావ - డుదామ గరాంబు నేలు నా
 నగరాము కేలు నిల్లు రగరాంబు స విచారి మిడిల నెచ్చు నుకే
 సగరాము చుట్టి యేలు మగరాంబు మగి వ్రగరాంబు తగరాంబు మగి
 రగరాంబు పొండ్లు తగరాంబు నభలంబు నేలు గెళెచా.

జి నవ్రసు మప్రసాయి భగరాంబు నికాశము రుక్మేంద్రుల బగుకే
 ద్రువ్రము జేయు నాలయ కేరంబు సకార రుమగు భంబు యా
 దివ్ర సువర్ణకారి వ్రధ దెచ్చు ను రేపు విభూతి నిచ్చుదా
 కావ్రము నందు నాదినిడ గర్మకు భర్మకు సంబు పోదరా.

6

క పురశరరసగిరిరుద్రుల
నరయఁగ నుకచటత్రపలిడుటయనుచితమయ్యె
క్షేరములనరదబుగంబులు
బరిహారణియంబులాదిఁ బంకజుగాభా.

క. ప్రాసంబగుండ వయది
హాసనగలమొదటిప్రాయ దడిగా వలయునే
ప్రాసంబులన్నిపదముల
భాసురముగ వల్ల పాదపాదములవారి.

క. అదిగురులఘువులలా
నదినిలిపెనదియమొదల నిడిపాదముల
తల్లిదింప వలయునుపదా
త్వోదులదిగ్రుతుడుదక్ష నకొవతిశయనా.

గీ. తుటిలకుంతలములు నిలంబుపైఁ దూల
సొంతుకొకధినువాండునునకు
నదియకొదపట్టి గదలిపొమ్మనినఁజూ
సాదితేటపడఁజుబ్రుమోద మెసఁగ.

గీ. నందసుతుడుగాఁగ పాండర్వునిధియన
నమరుచిందుపూర్వకముగమొదల
బక్షిగమనుడననధైర్యక్షుండనసంయు
తాక్షరాది జెల్లునసమగురువు.

గొల్పబించు సహితమగు వర్ణమున కుజ్రా
 నాదియరయనదుదయశ్రేణులు
 నేడుమనకుగలిగినాండు అత్యైశాన్యం
 దేవుకింత సేందుమూడలనగ.

గొ. కుజుచమొ. చనున్న మత్తే తేలియోదజా
 సద్దీయించినట్లు నారగునచ్చ
 తుడుసమ్రావల్లధుడుగా నయ్యిచ్చ
 తుడుసకలవల్లధుండనగ.

— న్నాదగవిధప్రాసంబునెట్టి వనిశ్శి —

క. సమనామప్రాసమప్రా
 సమైత్రియుత్రిమణిప్రాజ్ఞే సమలఘుభావిక
 బ్రమనిందు వర్ణనింజా
 భ్రమభయసంయంక్తసంభగవసంక్షిప్తరూపే.
 సమనామప్రాసమప్రా —

క. అరసున్నలనెఅసుధులు
 సురనికవర్ణమసేద్యయం మదిర్ణమంజై
 గేత్రనియోసదువర్ణమం
 లరనికలపవలయుం దెయిండు నూనకమనశా.

క. బరువడిప్రాసమంబునమాక్షరసంకలాభితమత్రైవజాలగుమృత
 తపరప్రసాద్యక్రొంబులు, పరిహారుగోయంబులాదాబంకజునాభా.

గ. వీడెపుష్పదల్లవాడెపులంబారి
 కుండయెడెధరణినితండుద్రవే
 సెడ్డెడవుగాగదెడ్డరాజేతిడు
 వీడనంగంత్రాసవేడువచ్చు.

గ. అయిపేంద్రునినెదంగాంచు పోయిపాయు
 డ్రునసమప్రాసమగు సూచబునదు కృతులబ్ర.
 మనెడుజీర్ణదులచటప్రాసాదుపైనబ్ర
 నేయిపేంద్రునినెదంగాంచు పియ్యపాయుబ్ర

ప్రాసశ్లోక్రి:—

గ. లభ్యులెందును సెంట్రిగలనివచ్చు
 నమరున సెన్సివేటును యుతాయుతమలు
 చిందుభూరవిత్తితమలొనఁజొందుబమలు
 ప్రాసశ్లోక్రికినిదిష్టరూపంబు గృతుల.

గ. తగయుతార్థము ద్విత్వంబుగాంగ
 బరగునపువుబడ్డతొంత్రాసశ్లోక్రి
 యుక్తైవనిది మానిగనిష్ఠుక్తై. ననగ
 సంభృతాశ్రయండురుయశ్శుభ్రంభుజనశ.
 యుప్రాసము:—

క. ఆరయభరగణమయ్యియు, కారము యుప్రాసమనగగదియనురెఫం
 జేరి తనయరము:చనిన, యంబుషిపాదంబు:నికెనపుతూడనశి.

శా త్రివియాయుతారముందుకాదేశవశత
 రోధయగుటఁబ్రాసంబయ్యెరొధతిష్ఠి
 విదియపరవర్థంబుతరుయ్యెనోకప్రాస
 హైత్రియగుగాకరొధసంబంధిగాదు.
 త్రిప్రాసము:—

శా సంజ్ఞలుకుత్రికారంబుచనుదతార
 సభుశ్చైత్రికారప్రాససంజ్ఞగతిగి
 త్రివిక్రమడశయప్రకాతయనఁగ
 హైత్రిపథసంజ్ఞవిలుడువిల్కనశ్చైత్రికనఁగ.

శా ఈత్రికారమునకుఁబయ్యెమొసంగఁగ్రొది
 రోధసప్రసంగముననుష్ఠముగద్వి
 తయయగుభృకారత్వశ్చైత్రికార
 మాతరారంబువకలఁబ్రాసమయ్యెనవ
 శావిడిబులలక్ష్మచరమయ్యెనొసంధి
 యవరలాదేశమగునట్టియవరలమను
 నడలివిడిములనాదేశమయ్యెనొ
 యవభృతులసప్రసారవిమంధ్రులుదులు.
 ప్రాదిప్రాసము:—

శా. ప్రాదియైయనగల్గెంబప్రాదిమగుటఁ
 బరఁగునగులతువెట్టిఁబ్రాసమగుచు

క్షౌణ్ణిధిరుడైతే ననుగుత్రాణ మనగ

దానవారాతిప్రతలప్రాణమనగ.

సమలఘుప్రాసము:—

శా. జ్యోతిశేషలతానుగాడి యాందలుడత
తేలితనుగున చమయట్టిత్రాల మోగ
సమలఘుప్రాసము గురెత్తలమరలుట్టి
విద్రిశెననురగుల్బుడు దిక్కులద్రువనగ.
చిత్రప్రాసము:—

శా. సాంసునాకి కత్తి వర్షవంల్లలవి త్తే
తేయవిగవిజతల్లి ప్రాసమై యెలర్చు.
ప్రాజ్ఞగంబు పైరవిదూరె నగిరి పూరి
ప్రాజ్ఞబుద్ధి మతేనెనావాగ్నియనగ.
బిందు ప్రాసము:—

శా. ప్రియవంల్లనకారంబు బిందువగుచు
విందువగుచు మోచ సున్నదకారంబు నూరి ప్రాస
బంధుగుల్బుడు దయింజనంధరిత్రి
యంతయును నిరుపద్రవంబయ్యెననగ.
అక్షరబిందు ప్రాసము:—

శా. అక్షరబిందుత్తేలిక యట్టి పల్ల
తరయః ప్రాసంబు నిర్మిందుత్తినజ్జెల్లి.

వఁపుమోఁపుకచుతి తలమోఁపుకయ్యె
మావవేటికేదాత్రితానిఁటికకగఁగ.

దీభయత్రాసము:—

వేచూడఁగలతారతేఫలఁ
నూడియుపెడపెడుగుదాకనకుండ్రితగతిఁమో
ద్రోడననుభయత్రాసము
బూడఁబడునుసంతయుతప్రసంగతిశ్శుభ్యైఁ
శాపాఁడిమరుగుబ్రదుకువాఁడుగుత్తుతల
ఘాంధ్రపెనువలతండ్రియతఁజే
పండ్లకుఁటితువంతయిండ్లకుఁజుగకువై
ష్ణుండనకుబ్రాతెపండులిదవ.

గోరలయుతాయుతత్రాసముఁగలఁచి
వాంఛ్యుల్లసతిచూపులామోముతిండ్రమనఁగ
ననుచురెండునుసూక్ష్మకనసువుదము
నెండ్రునిగిలాణ్ణవిడువైనచండికెల్లెలు.

శాతాడుసూరుబ్రామమొలవలవచనంబువై
పరఁగుచుండుసూచిపలికేనపుడు
తేచ్చిపలుకునపుడుచీపింనుసంయుతి

త్రాసమిరుపెరింగు పుష్పనాభి.

శా. వెయ్యుమగుడువెన్నెనూళ్లుగాఁజెలఁగెన

యూజ్మమిగుల బలసఃప్రజ్ఞాగాః
 భాగ్యవంతుడేలువాల్లోయ్యెసం ~~ప్రజ్ఞా~~ ~~ప్రజ్ఞా~~ ~~ప్రజ్ఞా~~
 ప్రజ్ఞానయ్యెప్రజ్ఞాతెకూల్లోనపడు.

సంయుతప్రాసము:—

శా తెలుగునందులేదులలిత్రించిసుడి స్రుష్టె
 స్రుతెననంగరేఫకెమ్ముగాని
 ప్రాసమైతికొనిదుదాసంయుతప్రాస
 మగునురేఫయుతము ననుసరించి.

క ఈశ్రీదేవతేరేఫునమ

మైత్రాలుచుదేలిప్రాసమగు సంయుక్తం
 బాత్రూరనత్రభయమున
 వాత్రువుదెబుగముభక్తవత్సలయనంగనే
 సంధిగతప్రాసము:—

క ధ్రువముగసంధిజ్ఞీరూ

పవిత్రముప్రాప్తమగుచుబరంగుపకారం
 బవిరల్పవకార మగుద
 య్యవదారేవపాతెయింగుననంగముకలందా.
 అదియెల్లనన:—

క ప్రథమంతవిభక్తులపై

కథితములగుకేచితపలుగ ప్రభుడదవు?
ప్రభుడదవు?
 కథితములగుకేచితపలుగ ప్రభుడదవు?

గీత గోవింద

బ్రహ్మవిద్యగోవిందదత్తమంగళం ?

బ్రహ్మమపు సునన్దలక్ష్మణం తపదమలదీపాంచనం. డదాహారగమం.

గోవిందమగమవాచునీ కౌగలవాచుదత్త

లాండువాచుదపానీనిధి వాచువేద్య

చిక్రేగరిప్రైక్రేజే వివానిడ క్తు వెట్టి

శారదలచెనిష్ఠిలచెననీసంధులిష్టు.

గోప్రయ్యచితనద్వితీయదానిబురూప

మయ్యనుండుబ్రహ్మమయబుక్షరాన

శ్రుతుప్రణాదాదాకరదిశ్చర్యుడైకపరవ

తమసుగుడుగుభంగిదాప్తిననంగ.

గోలక్ష్మణునన్దుగుయకార మాయబుండు

త్రైమ్యగలవాంలుబ్రహ్మమయ్యైత్రంగునన్దు

గురుడుపేంద్రుడుపెరసొలగ్రుణుసేంద్ర

బునుయకారంబు బునులందు బునులయందు.

గోదేవిగర్భధారయత్నద్భులత్వములుగ

నన్దుతుదనుండటనముతొనంధ్ర సంది

కెడతొటగచరుల్లత్తిరస్త్రబుపుటుచది

వితతయశుడైనరాబునా నతియనంగ.

గోసురులులులబొల్లత్తినదెసుంగునంది

వేంతుమిదిపదారవసేనల్లిములతెడు

బ్రహ్మ వారిని సైన్యము న్న వా ర్థు రమ మునులు.

శ్రీ సూతి లోకా సేష్టు సతి కేగ స్థిర లసంగ.

శా డ్విత్వమున కాది వర్తంబు తెను గునందు

సూచతుండును వల ని న నూజియుండు

దూర కేల ల్లభుండున్ దేవుడూనియభంగ

చిశర ఛాత్రు బుండు సేవ మిధాత్రి క నంగ.

ష ముటియు శ బ్దాలంకారంబులగు ప్రాసంబు లేట్టి రనిన.

కైత్రిపురంగ దుర్ల రమును దవిం

క్షుము త్రిన త్కప్రాసము లగు దగనం త్కప్రా

సమును నను ప్రాసము నన

గ్రమమున ట్ట డ్విధముల యొంగంస విదారీ.

దుర్ల రప్రాసము:—

క. దూర్క కైత్రి తలగళి శ కేటయు

రక కైత్రి తలగళి మరంబి తలగళి గూం

తర్క కరణ మండితారణి

రక కేందు కేందు ని న దుర్ల రప్రా సముగూర్.

ద్వంద్వప్రాసము.

క. కేందునయన భవ జ్ఞితివి

భంబున గుక గౌన కాది బలమును చెటొ

రంబున ద్వింద్వప్రాసము

సంబంధమును నిష్కర్షించుచు కిగంభ్రతలందరి.

త్రిప్రాసము:—

కతానవనీతప్రియుడన

జానపనిరుచ్చలపైకతతరుడనన

నైనివిసుతుడనబనుసుర

ధీను పథంగుతులయందుఁ బ్రప్రాసముగన్.

చతుష్ప్రాసము:—

కే. వారణాపరదనిశాపి

జానగ్రామికావతారధ శరణలయం

ధారణాదిరచితసత్విత

ధూరణాపరవిజయయగజతుష్ప్రాసముగన్.

అంత్యప్రాసము:—

క. అగ్రతేజవిభవసప్తార్థ

నిగమాగమసతతవిసుత నిర్మలమూర్తి

బాగదభిరక్షణావర్తి

యగునంత్యప్రాసమిష్టులంబ తక్కిన్.

క. మొదటిదిప్రాసమితానీ

యదియంత్యప్రాసము యైనోదటకానీ

శదియంపలయదానీ

పదనైతిగినబుధుండగుతులఁబరమబుద్ధానీ.

అనుప్రాసము:—

క. విప్రప్రకరము౨ప్రే

తిప్రదసుప్రభవయస్రతిమదీప్రవరా

దిప్రణుతసుప్రసన్నయ

సుప్రాసప్రణుతమిదిమనుప్రీయచరితా.

క. తిరతులవ్విశ్రాంతిమృదువృత్తి

విశ్రాంతములవిశ్రాంతములవిశ్రాంతముల

విశ్రాంతములవిశ్రాంతములవిశ్రాంతముల

విశ్రాంతములవిశ్రాంతములవిశ్రాంతములవిశ్రాంతముల.

క. శివరంతులవర్ణయతులను, సరసయతులప్రకటమైన

సీయతయతులనీ

జాత్యుత్తరకయతులన

బరగుసుయతితందరేయజాత్యుత్తరకయతులన.

క. పవరయతులప్రాదితామ

పవరయతులప్రాదితామసయతులవర్ణయతులన

జ్జరణావికవడిసంయతు

విరతియగు సేవరయతులవెలయతులకుండా.

క. ప్రభునామాంతవిరతియన

విభాగవిరమణముభిన్నవిశ్రమమనశ్చ

స్మృత్యధికవికల్పయతియన

ಸಭಾಪರಿಷತ್ ಪ್ರಸಂಗವೈದುಕೋಪಾತ್.

గి.అనునకొరమునకు పైతాబిత్వములు వది

ఈకి బుల్లవ మొనకునే త్వమమరు

ను త్వమునకు సొంతమైన నీ గతి స్వర

యతులు దిస్కరిల్లు సజ్జనాభ.

సమీక్షకర్త:—

3 స్వరముల ప్రాశస్త్యము దీక్షము

నరసింహామిశ్రరూపయతులతేనభ్య

దేవుని ముందు నచ్చునందును

చరితం వ్రా ప్పములుతోవు సంస్కృతభాషనీ.

క. ఆచార్యునకు పంపిణీ

ಮುಲಮ್ತಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯದ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಅಂತಃ

దేలుఁజూనతంత్రాపవర్తనము

మొలయగూడ దు. పోలవరాల ఒడ్డున ఉన్నది.

క. క్రియశ్చ జాలకుత్రాప

దవయములమరుసంధ్యభాషితప్రకరములూ

ನಯದ ಕಡೆ ಗುಡ್ಡವು ಮುಂ

జయకర్తయు శాశ్వతం గాఢము నభ్యుదయమొనర్చె.

అంతా సంతోషమే.

శ్రీ సురమూర్తుబసంధు బ్రహ్మసర్వకూర్మ

మౌనపరవిరామంబు నారాతమనఁ
సహితాత్రితులఁడనెఱుఁగె మత్రి
లనఁగ నమ్ముతుండు యీ శూన్యనఁగ.
మునారలు పశురయతి.

నాత్రిముతారలు పశురయతులు బలఁగం
మున్నును సొనువి నెతుండు శుభ్యుడనఁ
పుట్టెకులముండు కరుణాశుభ్యుడనఁ
కంచువితాంబులును సరపురుషుడనఁ.

త. విలసపుతారలు నతువ

మౌనపరవిరామంబు నారాతమనఁ
తులముండునఁగ నావలతులఁ
దలపఁగరాతిరాడ విరతిదలరానెఱుండు.

నాత్రిముతారలు పశురయతులు బలఁగం
కలుగు శుభ్యులను నందుఁగదియతికి
శుభ్యురతి? విలతాననవియంచు
శుభ్యు సత్త్వములదవిరామంగాన.

నా. మునుముతార మివిలతా సునననలు

చేరదెలకటియగారకకారమున

పునలకారంబును పునలకారవిరతి

కుమితదుకారముగానులకనఁగ.

5. స్వరములు కాదుల సెంతిన, నరుడుగ స్వర్గములు లయములైనాదులు కాకు
స్వరములు లయములైనా, స్వరములైనాదులు గాన, అనున హాశయగా.
గో ప్రాదిని త్వరమాన శబ్దములుగాక, వెలపదంబుల పై నేవుపెట్టి నీ నట్లు
ఉన్నయును స్వరయతులుగానంబు గురుడు ప్రభుడు మహావ్యయ భిక్షుడౌడు డనుగ.

క. ప్రాదులు:- ధరసు పసర్గల ప్రానవ, మరకాని ప్రతిసు విన్నుడు పపర్వధిసం
నిరతి పరాజాపురువది, పరాజాపుల మెత్తిపుతెనుగు బాక కుసెందుని.
అక్షము:- ప్ర, అకల, అవ, దుక, అప, అభి, ప్రతి, సు, చి, ని, కి, తే, ఉప, పరి, అధి, సఖి
నిర, అతి, పర, అభి, అపి, గవియిరువది. వీని లో పర, అభి, అపి, అశ్వికాక
మెనిరినడిపనర్గలు గల సునివర స్వర సంధి అయిన ఖుడు స్వరయతి అయిన గునుత్వం
మరయతి అయిన సుప్రయోగిం పంబుడును.

ఉ. ప్రాంత నిరంతరా వితరంత శ సమస్త పరాత్రి మంబుల
త్వంతమ వాంఛాభి న సుపాయ ముపాయము వీక్షణంబు ప్ర
త్వంతమ భేష్ట మధ్యయము సవంతి మనీతము దంచితంబు ప
త్వంతమ నానాదుల విరం బగురం పను బ్రాదుల చచ్చితా.
కాకు స్వరయతి:-

క. కాకు స్వరయతియగుని తి, దేత వ్యధిరథము గడిపెనిమ్ము లకనామ్ర
కొకరి తదర్థ మగుని తి, దేత దల కెల్ల వ్యభిచార సంగతి.

చేవలదు పుట్టయి లోక వానసుని నాతగ, వావిరుద్ధ భావలాదనల
(యనగా ~~అతిమమలాగరణము పోయి~~) గాదితము
లో ~~అతిమమలాగరణము~~ పలుకు లోగానగాకు ప, గొక్తిరెండు బెల్లు పెరిగి ధరిత్రి

శా వరుసదేశ్యంతసంబద్ధివలయుయతుల

కేవలరంగా కేవలవరముపరమాసహస్ర

సామశ్శిలాభితగోపశ్రేష్ఠాయనంగ

సమరవంతితిగోపశ్రేష్ఠాయనంగ.

నిత్యసమాసము:—

శా పదమువిభజించిచెప్పుజోళ్ళుడయవియు.

సప్రళభ్యంబుసెరివిగ్రహంబునెట్లు

సవియునిత్యసమాసస్థియలరుదుండు

సప్తసంధులశ్చురార్థైసవిశతి.

శా సామ్యవతభువిసంతసంపదలగా

రాయణుండుసంగురమ్యమగుర

సాయనంబుబుధుల కేతంద సై నిత్యస

మాసయతులరెంటినంబుచుండు.

శా అరులగివిపులుసునద్ధమగులుసట్టి

సంధినిత్యసమాసాక్రిజురగువల్లు

ససురవీరులసెల్ల సుక్తరవధింబె

భాసులుండురావణానెపరపెననంగ.

వ. అల్లుమత్రీయును:-

శా వినియనుపదంబుతొగానిపదమూది, సంధినిత్యయతులబరుగురెండు

సెట్టితూరకర్కుదెనిడ్లతిమిండు, నిన్నుసాత్మకలచెనెనె శ్రేష్ఠా.

క. కదియు వల్లునవరమునై వడిఁగాదులు

ఋత్విమనసు నెత్తిమనయుచూట

శ్రీష్టుఁడాజ్ఞఁగంసుఁడపనంత్రాక్షులు

కూర్చరూప విమలకొరులాంగ.

క. వర్షయతి:- తలకునికవటతపంబుల

తలసెక్కుకత్రా యదులఁగతివతిమనాల్లన

విలసిల్లువర్షయతులనఁ

గరితల్పుట తిమిరతపనఁ పుననిభవన్యా

క. పోలికవడి:- వెలసినపుఁపుఁబుఁబువత్తం

ఋఋపొలికవడి ముకారముగఁ జేలవగుని

ల్లులశోచితశాసరూపమ

మలుసావని ప్రసరియందుఁబొవలననంగనే.

గీ. సరసయతి:- సకలచెల్లఁగమలనాథయెఱిఁపికి

సయమాలమరియందువ్రాసెవరద.

శ్రీమసతాండునంద్రచంద్రబిరుదులతోడ

సరసయతులనంగబులదిశయన.

సంయుక్తయతి:- క. వెనినువేడెదలక్ష్మి

క్యైనాయకనీరనన్నైకైలయన్తం

భీనదియెసఁగుము శుభల

క్యైనిశాండననఁజెల్లసంయుక్తయతుతి.

3. ఒక్కడుగున దిక్రాంతులు

పెద్దగురూ సంతయుతములచేసుపకమునబు

ధర్మశయులదానైత్తి న

యన్త్రశయయెనభవలయ నన్ని యుగ్మభృ.

3. వడినెలవులలాంచేరువ

యెడసెకస్థయు తమునొలయెడసెకటియుగా

నడిరెన్దొయదములు

సెడివిడదు పుడగునైపుయొగముల హరి.

అదియెట్లునన:-

రగడ. ధ్యైవలయమంతయువిటాగు ముననైత్తి కిటి

మహిమచలపొయనక్రమమనుచునట్టిడత

ధ్యైవలయమంతయువిటాగు ముననైత్తి కిటి

సత్త్వమరుదనమేళు సంయుక్తయతి నెడత.

వ. మతియుసెకతెలుంగు(రగడ:-)

రగడ. బుంపుగ ప్రభుగతి ప్రప్తె నమలశేషుని

వక్త్రమృగ్యసింహుడనిత్రాయవడిగార మపుతి

రంపమగ ప్రభుగతి ప్రప్తె నమలశేషుని

రంబు నశింహుడనిత్రాయ సంయుక్తయతి.

గ. అప్రతిష్ఠమనీ జాతుల శబ్దమలండు

జాతుల సంయుక్త తత్త్వవచనము నకు

నగల తూసెందు విశతి విజ్ఞప్తియనగ
 బలరుతలచాగ్రీతులసుద్వైమలనగ
 శౌంభుద్వైమనతుబుద్ధమూద్వైమితానతి
 యూద్వైతానసంద్వైతరయనగ
 విన్నపంబు పెండివిజ్ఞప్తిపనరునతు
 ద్వైతతద్ధవంబు నాధరత్రి.

రోమయతి:—
 య?

శౌంభువిపేజౌపుడదుబుకారావితంబు
 త్రుత్తుగాదుత్వప్యప్తివన్నుచ్చైమనగ
 ప్రక్షేదతదాచి నెట్టివయోధిక్షేన
 ప్రమ్మననోపయతిసుడునగ.
 అనువోరయతి:—

శౌంభువిపేజౌపురయతిచిందుపురైకమన
 గౌమనెననాల్లజెల్లుచాండవసవోయ
 నాతునివజెల్లునాల్లకందర్పబునక
 మాతునివజెల్లునాల్లసంపదలరాయ.

మకారయతి:—

శౌంభువిపేజౌపురయతిచిందు
 యుత్తమత్తిమకారవిరామయత్తిదనరు
 మారుతొత్తమయత్తిమయత్తిదనరు

మదనమనకుండుదనుబసంహారుడనంగ.

వక్రతీయతి:—

క. ధరకేత్రవల్లెత్తుగు

లరమటవలచానిలామలంజకలాకునీ
సరళాయనిచిత్రమపే

ళరమందిపరెండుసుంగలనివక్రంచునీ.

గ. మరునితేంద్రిలాకమహితుండుయాచవ

రామసింహమూర్తిర్దక్షిణేమండు

హరగవీరపనగతంబిల్లునెక్రతి

వల్లెనాంగనిల్లువనమనాథ.

ప్రభునామాంతయతి:—

గ. బరులనన్నుయగుమోహనూదబడక

ద్వివిధమగుప్రభునామాంతవిరమణంబు

మహానయోధ్యులరామరామనతియనంగ

నతేనిపట్టపుదేవోతమయనంగ.

విభాగయతి:—

గ. సంజ్ఞాతునుబలిమాణిసంప్రతుచనర్లు

శబ్దమలనైవిభాగోక్తిసరణిసంఘ

తీరినమృదుయతులరెండేసియనగు

పద్మదీప్తునక్షత్రమయూపదేసియనంగ.

భిన్నయతి:—

క. అంశతత్తలకముకొరభ
 రాచననశ్చేగజగణమధ్యకాపవరతియో
 నందితలకలకమువారిదర్శ
 యించెననగభినవిరతియిత్తుమువచ్చునే.

గౌరవయితారాంతపదముమించివిరతికార
 మదియనంగనవృత్తిభిన్నయతికేబెల్ల
 దివిబువిజువంబుకొరచితినియనంగ
 నేనురనాగంబువారితనియనియనంగ.

వికల్పయతి:—

గౌరవయితత్తు పొల్లులవికల్పయతిదనర్చు
 దొరుకేసందసుండుబుగద్దితుడనగా
 వంలదరుడుసంగకాంగయోజ్జతుడనగా
 గతులకేత్తుండుసకలదృష్టకొతుడనగా.
 (నవనమిషయవికల్పయనం.)
 ప్రశ్నయతి:— యుక్త వికల్పయతి:—

గౌరవదతారవారితరమనానితాచు
 గవినితత్తుంచతాచువికల్పవిరతి
 గలుగుచక్రివల్లవసుదృష్టతుడనగా
 గమలకేత్తుండుసకలదృష్టకొతుడనగా.
 ప్రశ్నయతి:—

ప్రకటపతారవతార

ద్వికమునకుండునుభవవిరతినిశాల

ప్రకరమితికాయుతా

వకశరములబుకకుతనెపంబునననన.

గ. చెల్లుబడిప్రాసలువల్లుచెప్పుబడియె

నిందుఁబూర్వపుయోగములేజ్ఞియెచ్చి

బహుల్లియుండు నవియొగభంగవలయు

నవ్యకావ్యపుయోక్తలనవిరహభ.

3. విశ్వియమతికావరెన

లొకటసంస్కృతముగండు నగువిప్రకం

పెన్నియమతికావరెన

లొకటఁదెనులుగతుమొకటియక్కరదుమరు.

3. వరగణాశ్చమవిర్మ

సవరలుగుమోగణయంగమొనసుంతులసుధా

కరకరగుణగతిశరరుచి

నిరగదురుప్రాప్తిసంజ్ఞితేశవహాశా.

గర్భాగ్రనిగ్రహానౌవరప్రసాదలబ్ధవాన్విభవతిక్రమామాత్మసంభవసుకవిజగ
విభేదముగంతకామధీయప్రసాదమగుభంహదర్శనముందుగర్భవర్జిత
కావ్యలక్షణమునుగురుముగర్భయమునుగణాగ్రంథమునుప్రాసయతి
విశేషమునుపరాగసంజ్ఞయనునగర్భప్రథమాశిష్టము॥ శ్రీ ౪. ౪.

५६३

భండ్లదొంగలముఠా.

అ సంతాపూత్వప్రసాదే తమః.

• ద్వితీయశ్లోకము.

శ్రీరమణాభ్యక్తితమ

సూరమఖిడు గత్త్రయాభిసు తీశంజితగా

చీర ముద్రా సంభవితవా

ಇೌರಮಠಂ ಯುಗಂತಃಶಯನ ನಿರಭುನಾಥಾ.

త త సు గె ల గ, బాద వ మి లి వ్వు

పసుపడి వారిగద్దెంతె బహుముఖ శాసనం

జనమేటియుగద్వయవిధా.

దేనుఁగుకృతౌలవచనమనఁగదీపించుఁగడునే.

[illegible]

సై కరములవేదముల్ గురులరాజులరాగ
 సంభ్రలు విద్యలు గజము చక్షు
 లంగాస్త్రహంతులు నక్షేందుశరములు

గతిలోచనాంబరకేతులరిపులు
 నాగవేదాంబరనయనము ఋతునిధి

భాంజులకరవిరించాబ్జభగనులు
 గతినాగగుణాశాస్త్రక్షేరవప్రియులుగ
 జాంగపరవీరలోకనాననములు

శాస్త్రహరిద్రాబాణ శరత్తమములు బాహు
 శైలశేందురానుచంద్రసంభ్ర
 గతిగతీందుబాహుఋతుబాహులహి నాగ
 బాహువేదబాహుబాణచయము.

సై ఋతుశైలశరగజగతిశేందులక్ష్మి యా

తే తేష్ట్రాగతిగగనక్షేణములు
 నిగమాబ్రుగుణగగతినిధిచంద్రగతులుపా
 రణార్ముగబుదంతిరామకనులు

తేల్లెందుకరమునిత్రయతీర్తనిధులక్షి
 పావకౌభ్యసముద్రబాణబాణ

పహింపవల్కులుబ్రహ్మవదనాంగభుభుగేభ
 శేందుశైలర్ములచందములును

వేలువేలుపుట్టిపుత్తసమంహంబులే

పండిసర్వపుత్తవితతియలరయ

ఋతుకాన్తికైల సీతదీప్తి నయనతూ-

యధి కృశాశుచంద్రు లభిశయన.

క. హంఘ్రుసంగుందునుజారయక

యఘైత్రినయల్లు గాలుగడుగులు సరియై

వఘ్రుసంయతినయమంబును

జేఘైట సమపుత్తములకైజేత్తబుభునకరే

వ. సమపుత్తంబు వైష్ణవనిన. మొదటిదియగు సుక్రాష్టందంబున:-

(1) శ్రీయనుపుత్తము. శ్రీ, వా, బిం, తునే.

(2) రెండవదియగు సత్వీక్రాష్టందంబున శ్రీపుత్తము. శ్రీరు- పారు- ఘోరా, ఘోరి.

మూడవదియగు మధ్యాష్టందంబునందు:-

(3) వినయపుత్తము. వినయం-జాగరిం, తునుపం, ద్రునతునే.

నాలవదియగు ప్రతిష్ఠాష్టందంబునందు:-

(4) బింబమనుపుత్తము. శ్రీకలితం, స్త్రోకభగవే, పైకొనుబం, బాపుతికినే.

అంద, తుకొంతిపుత్తము. త్రగునునకాం, తిగుంబుగా, బగంబులనే, బగట్టతి.

అయిదవదియగు సుప్రతిష్ఠాష్టందంబునందు:-

(5) అయిదుమనుపుత్తము:- పంబిభలగా

డంబరముగా

నంబుభుముచె, లవంబగువారి.

అందఁ పండ్రియనువుత్తమః—

ఒక్క భకతం, బెక్తగంబులే

నెత్తెనుపండ్రిం, దక్షిణశాలి. దీనిపేరే సుందరి.

అది వదియగుగాయత్రీపుండంబునందు

(6) తను మధ్యయనువుత్తమః—

సంపాల్పనదేవీ, సంపాల్పికి నాంగా

జైజై తనుమధ్యం, బ్రాహ్మిను తయంబులే,

విడవదియగు నుత్తీపుండంబునందు;

(7) మధుమతియనువుత్తమః—

a మధురిపుండనగ, న్మధురపుననగలే

మధురములగుచునే, మధుమ తనమరునే.

దీనిపేరే మదనవిలసితము.

అందమదోయనువుత్తమః.

రూపింపన్మదరేగతి, దీపిండున్మగలాద్యం

జై పంపానగంబులే, సోపన్మోహదయకం.

ఎనివిదవదియగు ననుష్టుపుండంబునందు;

(8) విద్యున్నాలయనువుత్తమః—

మాద్యుద్భక్తి న్నాలంబుత్తినే, విద్యున్నాలపుత్తబాష్టునే

జైద్యుద్భవంసి నుంబంధింపనే, సద్భక్త్యయోజాతంబున్

అందచిత్రపదము.

వారక-చిత్రపదార్థం, బాధగభాగురుయుగం
చేరినవేడ్లగవీంధ్రులే, తూరినుతింతురుకొరినే.

అంద ప్రమాణియ సువృత్తము.

సరూబనాభుడచ్చుతుం, డరాతిభంబునుండననే
బరేఫలసేలగంబులనే, ధరంబ్రమాణియేష్టుగునే.

తెమ్మిద వదియగు బృహత్పూర్ణదంబునందు

(9) వాలముషియ సువృత్తము:—

చిత్తజాతుని గురునక్తే
యెత్తుడంబులు లనినమో
సత్తుగారన సవయతాగినే
బొత్తుగా వాలముషియగునే.

క. వదలకపంక్తిఘండము

మొదలుగనియమోదేధం దములనందమయగా

నుదయించు వృత్తనమితికి

విదితంబుగ వల్లవలయు విధంర వినయనా,

వదియవదియగు పంక్తిఘండంబునందు;

(10) రుక్మవతియ సువృత్తము:—

రూపితతిత్త్రుక్మవతీసం, రూపభమంబులేరూపసగంబులే

త్రాపుగభూతప్రాతయత్నా, ప్రపతితలంజెట్టగసుష్టునే.

అంద ముక్తావృత్తము:—

సత్యంబారన్యభసలునల్లన్,
 యత్తంత్రైసనీశ్శుచితగకారా
 యత్తంత్రైప్రగ్భృతయతి సుందనీ
 యత్తంత్రైపుత్తంబగుదుపొంగుల్లన్.

అందహాసపుత్తము:—

అరంగామనయగనంబుత్తన్
 సాంఘికదంచితశరవిశ్రాంతినీ
 గ్రాంథుంబారనీసనత్తంత్రా
 స్థాంఘికచతుర్బహువంబుత్తన్.

అంద మయూరసాంఘికపుత్తము:—

చూడమాయశూదసూమనంబున్
 త్రైదప్రైదరవిశ్రమంబై
 భాతిగారంబుపైరగంబున్
 భాతిగామయూరసాంఘికపుత్తన్.

చనిపేర మయూరభాగిని యనియ సగును.

అంద శుద్ధవిరాజీపుత్తము:—

గుంతుండగుచిన్నిత్తైప్పున్
 భిమలతుప్రగుతిపబాగావి
 త్రైంబున్ద్రసమంబుగంబున్
 చామశుద్ధవిరాజీయపుగున్.

అందమనీరంగము:—

ప్రమదసహజమహామేత్రం
ప్రమదపట్రంగంబునుమోలన్
రామహంస్తవిరామరసంగతీ
కొనులంబులగుష్కరిరంగనీ.

పదునెకండవదియగుత్రిష్టప్తందంబునందు:—

(II) దూదకేమనువుత్తము:—

తొలరప్రవేడుకెడూదకవుత్తా
తారముగాఁబ్రభతారగంగుతీ
నీరమగాఁబ్రభకెమ్మనుతింపన్
చారువిరామమయలఁబ్రతిసెందున్.

అంద ఇంద్రవజ్రపుత్తము:—

సామద్భవలంకతజ్జిద్విగంబుతీ
సూమీధ్రవిద్రాంతులఁజాంబియెఱున్
ప్రేమంబుతొడిగవబంబవత్తరీ
హేమంబురుంబాడుదురింపవత్తరీ.

దీపేంద్రవజ్రము:— భూరిప్రముఖమరసాజనీయన్

సరూపగాఁబ్రభకెమ్మనుతింపన్
దీరంబుగాఁబ్రయతిసుతింపన్
చిరానుప్రసాదగుసపేంద్రవత్తరీ.

అంద డపజూతి:—

పగాకికొదండమునిల్లున్నుచేసి, నాసెప్పుగెన్నేనిమదగ్గిసూసుకే
అనంతసత్త్వంబిడతడయ్యెనుచు, బాహిరపుత్రులపదాతియయ్యెనే

3. సమపదము లింపువప్రవి

తమపదములపింపువప్రవిమమసమపదాతికే

సమవిటమూంపులు త ద్విర

త్రుమమైననునదియపరుగమలదళాక్షే

అందరణిద్దతము:—

సందగింపవరనందసంప్రమా

సంకుబ్రుష్టతయినదితదత్వతికే

అందమైరసరకావహాయంబులిం

హందగెట్టిన రణిద్దతంబగుకే.

దొవేరొకకాంతిరమనియనుగేట్టులుడును.

అంద సహితము:—

సారజానిమునినాయకవంద్యుకే

శౌరింగేరుండన సహితముష్టుకే

సారమైనయతిపట్టి తమెంద సే

మూరితనభముల్లగయ్యుకే.

అందగితాలంబనము:—

సాశ్వతభద్రామరనాథులొగి

శ్రీలాలనిశీత్ర నసీయనడన్
 నాలంగ తజా వషుల జొంపిన
 తాలలనమై చను నబ్రయతిన్.
 చనిపేర తరికాంత్యంబనియుఁ నె పుంబడునం.
 అందఁకాతనావుత్తము:—

చేతురాగంబు జ్ఞ సీల్లన్య తాగా
 దిహితంబై పడ్యర్థయ్యుక్త విరమం
 నేతరంగా నిందితప్రభావా
 నవతయోనకీరానిపుత్తమయ్యెన్.

అందఁదీనియనుపుత్తము:—

అరదుఁది నాదుండన్యయంబుగాఁ
 జొరికియెయ్యు నీనితంబుఁ నెం
 పారఁ నెప్పేనియయై పడ్యతిన్
 నిహితమైరసంబుపై రవంబు లన్.

అంద వాత్సర్యయనుపుత్తము:—

దేవాధీశునీహారతేజోవనదిన్
 భావింపంగాయు తుభాస్వదీవితన్
 ఈరాత్సర్కర్మ భవేపారతతా
 రాచానందై లగఁ తుడ్డింగనియన్.

అంద భద్రాతయనుపుత్తము:—

సగళాయుగమున నీ రవంబులన్
 లాగువార సమామసంగతినే
 దశివిహారికభాసమితమై
 నైగడుఁ గృతుల నిండిభక్తికల్పె-

పత్రెండవయదియగు డిగతిఁపుందంబునందుః-
 భుబుంగప్రయాతవృత్తముః—

భుబుంగేశపత్నీకేళిఁగొనఁగొనఁ
 భుబుంగప్రయాతాభిఁగొనఁగొనఁ
 నిదుంపైఁ ప్రభాతావశిభుద్విశామం
 బహుప్రంబు గూర్చినే యయభుద్విశామం.

అంద త్రొవక వృత్తముః—

బులదొడర నిర్మలసంస్తవములే
 విలసిల్లును దొత్తుకే వృత్తములన్
 బొలపైస చతుర్జము బొందఁగని
 పలరాశిఁగలబుద్ధులు దృష్టయలన్.

అంద దొదకముః—

చెలగినబొయలఁజొందిన నాళి
 తిలకములప్రయతిన్మృదులితిన్
 వెలయుదొదక వృత్తవిభాతినే
 నిలుమొలుపొందిరిపంకబునాభున్.

38

దీనిపేరితామశసమనియుఁ జెప్పుదురు.

అందఱుగివినియనువుత్తము:—

దేవకొనందసుకేదేవ-చూడామణికి
భూదధూవల్లభునబుండరికొవకు
భావనాతీతునింబల్లఁగాప్రగివిని
భావమూద్యంతరొఫంబగుకేషడ్పత్తికి.

అందఱుంబ్రవణమనువుత్తము:—

సంపారంగనీదేవునిసూనుడైగదా
శంపిల్లెడులుబాప్రదరంగయోననకి
ఇంపారణభూభవద్వితీనింబ్రవణమనే
పేంపారంగతాబుంబులచేర్చురేఫతొనకి.

అందఱుంబ్రవణమనువుత్తము:—

నమూనమూదేవదనాగ్దనాయతీ
నమూనమూపంతేదినాభనావుడుకి
రమీంబులవణశ్శవిచామమద్రులకి
సమన్వితంతాబుతదంబురేఫయలకి.

అందఱుతవిలంబతము:— శ్రుతిమతాంగనిరూఢమహాయతీ
యతివశప్రముభూత్తదినంబానికి
ద్రుతవిలంబతరూపితరీతులకి
ప్రీతిధరున్నతీయనభారలకి. ౩

అందఁబులధరమాలాపుత్రము:—

శ్రీకృష్ణశుండవతితిజిత్రంబారణ
మాతాయంచుజలధరమాలాపుత్రం
చేతరంగామభసమరిట్టింపొందనే
ప్రతింబల్లవీరతికరింబ్రాపించునే.

అందఁప్రియంపదయసుపుత్రము:—

ప్రియంపదాభసుతదేవదేవునిం
ప్రియముకలండునింబ్రహ్మతంపగా
నభజరల్లదిసంప్రియంపదా
విభవమంఘుగిరివిశ్రమంబుననే.

అందఁప్రమితాక్షరాపుత్రము:—

కమనీయతేజునిగర్భాయంచునే
గమలాధిపుంబులుకలాసబుసతే
క్రమమేష్టగుండగభుకారచుతాం
ప్రమితాక్షరంబహవిరామవగునే.

అందఁబులొడ్డతగతిపుత్రము:—

సరూరుహదళాక్షరాశ్వితయకా
పుకారితలతయంచుభూధరయతినే
సరంగమగుచున్నదిసల్బసలతా
సురుప్రభుగతినిబులాడ్డతగతినే.

అందవిశ్వదేవియసుపుత్రము:—

జ్ఞాసుండఁగాత్ర్యశ్రికిసంప్రేతియోడనే
మానాదునాధుండేసి మాయాగణాంబుత
ధీనాధున్దాత్రాభృద్ద్యతింగరాఘ్నింపుం
దేనెనొనల్లా విశ్వదేవి మూర్త్యునే.

పదుమూడవవియగు నతిబగత్తిపుందలనందు పుత్రములు
రమసుపుత్రము:—

జ్ఞానాధీగుండంచుప్రాసూతాత్మమండంచునే
తేజిష్ణుండందు ద్వితీయోరం శిరిసంభ్రునే
క్షేమభృతంబై వంతయోపేతసగంబి
యెచ్చబలులై పుత్రమయూరంబలరాచునే.

అందబులదము:—

ప్రొత్తులకెల్ల నెల్లయగు మూర్తిగవా
యస్తేమలాక్షుండంచులు తూర్పుయతిన్
దస్తేప్రస్థతింపబులదంబగు నిర్భూ
త్తేకమయై భారోభనభలొందుగురున్.

అందమంబుభాషిణి:—దివిదేవుడొదియగుదేవసంఘమున్

భువిమంబుభాషిణికిభోగిరభ్యతిన్
సవరింపగానబసబంబుగంతమై
భువసోదరస్థితియభాషిణిచన్.

x ఆంధ్రప్రహర్యోయసువుత్తము:-

ముక్తిశ్రేకరుభవమూచనుష్ఠూరనే
భక్తింబ్రాధబసులప్రస్తుతింపసుమునే
ప్రకృతావయతినేబ్రహ్మ్యోసమాప్యనే
యక్షుభైమనదూరగూఢ్యవలదగ్గాలిసే.

అందరుచరము:-

అనంగతూటివిలసదంగభైభవునే
మనంబులొగినిపినమానునాపవతీ
అననేబుభంబులుసబుగాసుసంగతినే
దనర్చునీరుచిరకుదంతిరాక్ష్యతినే.

ఆంధ్రప్రభాతయసువుత్తము:-

సరసిబునాభభుజంగతల్పననే
చరణములాయనిసన్నతిందలంతునే
బెరయునజూరలుప్రేర్చిసుష్టుగంబునే
బరగుబ్రభాతకుశైలవిశ్రమంబునే.

పదుగాల్గవదియగుశక్తిచేఁడంబునందు.

వినమయారము:- డిష్టతముత్తైవినమయారకృతులొకనే

ఎన్నితభజులులపయినసేభగగంబునీ
చెన్నెదవదంతియతిఁజొదియిటులాఘునే
జేన్మునిసుతింతురువివేకలతిభక్తిన్.

వనమయూరమునెలుందువదనయందురు.

అందవసంతతిశీతవృత్తము:—

శాశినితాంతజుపకారణనామధీయునే
 మాశీప్యతప్రణతదుష్ప్రతిసంబుజాక్షునే
 ధీరూత్తముల్లిరియతించభజాభగంబితి
 పారస్వసంతతికౌశ్యమైనరురెప్పునే.

దీనిపేరే సింహాస్థితయు, వృద్ధర్షికోయును.
 ప్రహరణ కలిత:—

వనరువంసబుండు న్వివరువంశిపుండునే
 గనుగవయగునాకెరివరదునకునే
 ననభనవములన్నెగయతినిలుకేనే
 బనుపడుచృతులంబ్రహరణ కలితనే.

సంధరము:—

త్రూరినత్రూరితలిచ్చుసోమలిచూడవే
 మారునితంద్రియసంగ్రమంబున నీక్రియనే
 భాశనవంబులనుష్టుబస్మగరాద్రుతినే
 సూరిబునంబులచెప్పు సుందరవృత్తములే.

అపరాజితము:—

మనిబనవినుతుండమోఘబుసోన్నతుం
 డనితరసదృశుండనంగగురుండననే

జును ననయుత మ్మై రసంబులగంబునై
తనరంగనపూజితంబు పొగాడ్డతిన్.

అసంబాధపుత్తము:—

సౌమ్యంజై విష్ణుస్థులులనెనసి శ్రావ్యజై
రమ్యస్థూర్మిస్తువు విరమణము రమ్యంజై
గమ్య కారంబాఘము తన సగగప్రాప్తిన్
సమ్యక్భావంజై పాలపమరున సంబాధతే.

అంద భూనుల తమనుత్పత్తము:—

శ్రోనివాసపురుషోత్తమ సింధువిహారా
పూనిమత్కృత్యవజ్రైకొనితొత్తామనంగా
భూనుల తంబురసభాగలంబున గొర్తిన్
భూనుల తంబుగుగ్రహక్షేరమువ్రతి సుందన్.

అంద కమలవిలసితము:—

నగణము నగణము శ్లోనగణము జేరన్
నగణము గగణము సునరనలు విండన్
దిగిభ విరమణము దిరము దిరమగునీనిం
దగుంగమలవిలసితము దగుంగమలాక్షా.

పదియొక పదియగునతిరత్న రీత్యంబునందు

(1) మరొక గూనితరపుత్తము:—

తనతపువలువయుగర కమకములన్

నునువగుతురుమును సుసలఁకిల కమునే
దనరునువారి కెంతగనననసలే
నినినమృగిగకానితర విభయమిన్.

అందమూరినీవుత్తమము:-

సతలనిగమవేద్యునే సంస్కృతివృద్ధివేద్యునే
మతులవిమలమూర్తి న్నానినీవుత్తమము
నతలితనమయ్యుక్తి నేనాగవిశ్రాంతియుక్తి
సుతపులమ్రయితివనెనింపగు జ్వరంపనే.

అందుసుకేసరము:-

యతియవతారసంఖ్యనిడెయూదరంబుతో
నతిగయమైనబుంబులుభజాంతరేఖయునే
విశ్రాంతముగానినన్ద్రయంరవిందలొననుక్తి
క్షేతిధను సంస్కృతింబినసుకేసరంబును.

అందమృగిభూభూము:-

హంస్త్రిభాభయనిర్భరయండబువాహనా
ధ్వస్త సంసరణాయంచుంబి తామహవిశ్రమ
ప్రస్తుతంబుగరసంబులభారగూంబులనే
వస్తరింపలగుభూభూవృత్తమపెట్టగునే.

మరెండు:- అమృతవక్త్రనిరంతరాభివృద్ధియనే
భుజగులాభివృద్ధియనుతింపగా

సమయతి సుందరభూభరార్థితమైచినునీ

ఋణులవగు సునివమసూక్ష్మఋణులగురాగమై

పదియాద్రవదియగు సజ్జితేంద్రులనును

ప్రియకాంతాపుత్రము:—

అవనియుక్రియసుతులఋణులైత్యుధ్ధరణాపుత్ర

దివిఋణులదామోదరునకుదీవల్లకేనేరీ

సవతుగనంగానయనయసమృత్తగయ్యుక్తినీ

గవిమతమైదిగృతిప్రియకాంతాపుత్రయోషునీ.

పంచచామరము:—

దారెషలక్ష్యరేషలక్ష్యసంయుతయతైతగనీ

గురువరిష్టితింబొసంగిగుంభనంబెలభుగా

విరించిసంభవించివునవిశ్రమంబులంబులనీ

బ్రూరూఢమైనబద్ధనాభపంచచామరంబునీ.

అందపుడుమనువుత్రము:—

సకలతయలభభూభగణంబులగాంతమై

సకలదిగ్విరమణంబులసన్నతమైచననీ

శకలద్విత్యమదభంబునసంస్కృత్యేగియగా

ప్రకృతమైపుతులఋణులపద్ధతులపై గునీ.

అందపులనదనము:—సకలసుసకలసురసరగసగయ్యుక్తినీ

వనరుహాభవయతులవహితమలియోదనీ

నెనుపుచు సుతపులువలవలసదు రస్మత్
 గెనకుని పొగడగనగు పులసదనంబు తి.

అందచంద్రశ్రీయనుభృతము:-

జుగనాచులన్మీవలదయబలబువోద్యదర్శన్
 21గా భీకృతాధున సుకవిదన కల్పద్రుమంబున్
 దగ నీవైరింపంగాయమనసగగంబుయతంబైరగంబు
 యా శింజుండుశ్రీకెనిలయతిముక్తంబియొద్దన్.

అందమేదినిపుత్రము:-

నగరామప్రదకార భగనంబులన్దకార
 ప్రగుణితోరీషయలంగురుపుభాతిగాగసూరిం
 దగనవతారవిశ్రమముదండిగాసెనర్చున్
 మృగమదవర్ణుడియ్యకొనుమేదినిసమాధిన్.

పదునెడవదియగు నత్తెఱ్ఱిపుందంబునందు.

నర్మలపుత్రము:-

మైలిచెదనందగోపసుతుకొమలపాదములన్
 దులిచెదఘోషసంతపుమోదములన్ సుగ్రీవై
 నిలచెదననీ నర్మలము నిర్మలపుత్రముగన్
 సలలితమైనదంబులుభజారలు వినివరతిన్.

అంద శిఖరిగౌపుత్రము:-

గజేంద్ర పద్మవింశతిమూర్తిసద్గుణంగణనంబునన్

ధజింతుండా త్పుద్యంబున నననయో భాస్వరయతిన్
 ప్రభాతా వ్నదేదంబై యమరసభవప్రస్థురతప్పే
 ష్చిద్రేచ్చువైపున గిరిగిరి గడువిశ్రుతమగున్.

అందే చుండాత్రాంత:-

జేందెంబాదాంబుబురబు మునె శ్రేయేమాతార కుంజే
 యందెంబాపంబురుతుమకే శ్రీలీలద్భుతంబా వరొల్లన్
 ప్రుండెచ్చాత్మెడ్డిదళ ముముడునా మునె సంకుశేపున్
 మండ్లా త్రాంతల్లు భనతతగా మండితాకాయతుల్లన్.

అంద పేతా శిదల మనువుత్తము:-

వడివయిదుర గణముల వరుసగగ మొందెం
 బదియగు కెడల యతులు బలశివాడ ముడన్
 జొదలిహరిసు తులుగడుచొడ వగును చాలా
 శదభమర చురలుగ వి షమలుగెరియూడన్.

అంద ప్త భీష్మపుత్తము:-

జూసంబులుబుసంబులు పులగ సంగ తిసంగ త్తై
 పొసంగనమ్మ తాంశుధుద్వతులు ప్పొందె బాదంబులన్
 బుసప్రసవ తాచగావి మువినుము ప్త భీష్మా బృహద్రా
 నసంశయ ముగుళ్ళ వదివసుతులందు సంపాందినన్.

అంద హరిగోయసు ప్పుత్తము:-

జురగు నసమ ప్రాద్వప్రీ ఘత ససంగతమ్మలగత

అంద్రగళ.

జలరుహిహిత సోదరీముగచద్రచంద్రకలాదయం

గెలంబిమొఱుగలొకనంబుల శ్రాంతియెప్పుమహాసుఖీన

బలుతునెనానభరంబులబిదవననబంబుబుగంబులనే

జేలువుగాఁదరళంబులొరచింతురంధకజేద్రతిన్.

మేఘవిస్ఫూర్ణితము!—

రమణాదు నాభున్ద్రుడుకలశిరారమ్యరత్నాయమానుసే

సముద్రవైజయ్యసేదనుజాయపతిశ్లాహావహారుసే

మిముంఁద్రితంబెల్లంబ్రరుగచిరతేజ్జేఘవిస్ఫూర్ణితాభ్యసే

గ్రుమంజాప్తంబెద్దత్విమనసములుగ్రాగముల్గముతుందా:

అందభూతిలకము!—

వారిదేవధూమగినుండవేత్రివివద్రుమంబుధరిత్రికిం

బాఁడిగదెచ్చినశూరుండేతనబొలవేరిలొప్పరున్

వీడదీతుడనిభిమవిశ్రమపుత్రిభూతిలకంబులన్

వేడినలతేతురుభారసంబులవెంచుబాగవయలొందగానీ.

అందచంద్రతేజోభ్రతవయ!—

వసులారప్రసిద్ధపదంబువేడుతగూర్చిబాగుచున్నాను

అగ్రసవచ్చిరసాతబుబుబుప్రతేపంబుగజేష్టనీనీ.

బూసేవదసాంబుబుశశ్వతాశభలామధునతా

జానవాంతకచంద్రతేజోభ్రతయసభంగదుసెప్పెడునీ.

ఇరువదియవదియగు శ్రుతిప్రబంధంబునందు

మత్తైభ విక్రేడితము:—

భవరూగప్రవినాశనౌభద్రతజ్ఞాప్రావీవగతిర్భవండునై

ల విభేదిప్రముగాభిలామరచరూల్లసుండుగొవిందుడం

మవేతులభారోభలనైదుయవప్రాతయగుడసేనమ

శ్రువిధింజెప్పుదురాప్రయోదశయతిన్నత్రైభవిక్రేడితతే.

అందప్రభాతలిత:—

తదెయవదూభరంభోంబిలగంబుపైజేలుపుండగా

గుదురుగనర్చిచిమమందల పుప్రభాతలితాభ్యుత్తై

పాదలిసప్తైములనల్పతింతురు ఇశాశాశాశు మిశాశం

పాదలిసప్రముపక్ష్యంబెడుసుజ్ఞువితాశ్చలతడుననే.

అందయంబురుహము:—

తాశతుబారపహారముకాశసంధానమానమహాయశా

నారదభంగతరూలదళాశితనేరజేంబ్రమగిచ్చతి

హారకీరపముగాభరహాంచితయన్ముక్తిపతిగూర్తిభా

భారసవంబులభానవికామముబల్లనంచురుహంబగునే.

అందడిప్పులమాల:—

ప్రేరమగిశాశుమంబురుహసేననల్పదనాభయంచుశృం

గాశరహిశయంచుధృతకౌస్తుభయంచుభరభనంబులనే

ఇశనగలంబులంగదియంబల్లచు సేత్తులమూరికాశ్రేతులే

గాశరమిప్పుజేతుదురుకాశ్రేవిదుల్పతితొత్తునిండుగానే.

అంధ ౫ చరప్లుతము:—

వరదతేన వదైత్త్యవిదాం వారిజునాభద్రాగ్నిధి
తరుణాః జూతుముమచ్ఛామ్రసన్మాతారహాయనిషల్లినే
వరుసతానభర్తృభయముసావలహితరుద్రకామమై
యరుదుగామునిపుంగవవర్ణ్యంతైః చరప్లుతమే ఘృహాగ్రునే.
గృరువదియైకపీయగుప్తృవృత్తిశ్చందయినందు
చంపకతుల:—

త్రాచువనవంత్సగోపనదత్తీబునసంచితభాగధీయరు
క్రౌంచవనముత్తరొజ్జువలగెరస్థితరత్నమలేచిమంబరి
విభవసముల్లసత్త్వదరవిందముతుందయనంగసెఱ్ఱున
స్థుభములుజూబరొభతులుచంపకతులకెగునోకాదయత్తి.

సృష్టరాంత్వత్తము:—

తెల్లంజైత్రేలవిశ్రాంతియరునియతిండుందెబరిల్లకేధుడంజై
చెల్లంజెల్లమతారాంచితరభనయయజ్ఞేందమోదప్యకారం
బుల్లంబారనేబుధారాధ్యనురగశయసునెదోనెవచ్చుంగుడుప్రం
జిల్లంజేయంగవంజ్రులేజితదసుబగురుంజెప్తీసృష్టరాంత్రినే.

అంధవనముంబరిపుత్తము:—

హరిపురుషోత్తమకృత్యకృపానిధియాచిమూలమయంచునా
వరిపతివల్లినగాచెనితండనికైతుకంబునబ్రల్మలుం
దారగుత్రయోదశవిశ్రమముల్నబుజాభాంభాంచితోభలునే

మరు గురు నింబ్రాకుతింపుదురవ్వనమంబరింగవిపుంగవులే.

అందమగుమాల:-

శరణాగతార్తిహర సరసాతదశసజ్జిభాంబరయంగా

తరుణాంసముద్రజగవాదికారణ పురాణమూర్తియసుచునే
వరుససేబుట్టెరుముంధ్రాచారమిగర సుతారముతుదనే
దిరమెందిదిగృతిగవుల్లతింపమగుమాలయ్యచనునేనిలనే.

అందవాటివిటవుత్తము:-

సగళాంబులనాగ్ని తీపై మతయల మృగ్ధావందెయరుదేరం
బగలింటకొలితయ్యెవ్వరుగుసేబావింపనేగానయ్యెడవల్లనే
మిగుల్నదురంబగుశబ్దములన్నిత్రందైవాటివిటవుత్తం
బగునిందుకళాశరసన్నతామాంతాద్రితైతంతవిధానం.
ఇరువదిరెండవదియగుగావుత్తమందంబునందు;

మాంసపుత్తము:-

త్రైవిలపుపుసుగొరలతంగయుగూర్చిరకింబడతెలునకునే
వనెయిగదినవాహింబుతామపదంబునత్రావెనననే
జెన్నుగనగ్నిసేవగురువిలసిల్లెరసత్రయత్రయతుతే
పన్నగసిండెబ్రహ్మరవిశ్రమభంగిగతూర్తిభవ్యమగునే.

అందమవేస్రధికావుత్తము:-

కొలచెంబ్రతాహావుత్తింగుతలగగనముల్నడరెండండ్లులదొ
బలివాలాభంబుసేరంబనిచెగడమక్తేబాపురకామసుండ

శేలితా పాపాభ్యుదయం గాఢనిశితవిశాఖారమూరజ్జితాసా
భ్యువిలసాద్యప్రభయ్యత్రాశ్రయగురులపరాప్రథమం జేవుసుప్తంశీ.

అందభద్రకేమః:-

త్రాదిభఃజేసీయపులకసద్వయంబుసెగిచూచుతానకేమలనే
బాదుతెనంగసెన్నెగురుప్రదక్షివిరతిదుద్రసంభవనిదీసం
గాఢస్థానభద్రముగాగగాఢమగుభృతమొట్టుగతులనే
శ్రేదగకారశాస్త్రవిత్తానచింతితఫలప్రదానస్తవంతీ.

ఇరువదిమూడవదియగువిశ్వతిష్ఠందంబునుదు:-

కవిరాజువిరాజితము:-

కేమలదళంబులక్రైవడిఁజేనగుకెన్నులఁజూరుముప్రభులనే
సమధితభృత్యతురంబులసెఱ్ఱుగభైలరసర్వువికాలయెతినే
సముచితకావిలక్షణద్వలగలంబులజానంబుపాడికరత్రధను
శమంబులసాంపలరంగవిరాజివిరాజితమొట్టమొల్లపలరాగములన్.

అందయశేషిలలితము:-

ఇనవిరమంబువ్రేసెదభజంబులింపుగభజంబులస్థవతుడై
చనఁబనసుప్తంశీనశేషిలలితంబునత్తైతులఁజేళ్లగాకొదమై
యగుపడుటైభోజింబువిలక్షణసహస్రకరదూర్విదాశచరగా
మమసెయియండధన్వజుఁగదయ్యినితరుణరాననంతయగులనే.

అందపద్మనాభము:-

మనెన్నవవిరుక్షైకకాలంబునస్మృజ్జిమూలంబుగానుద్యున్నజింతి

మలనీతితొలగావతబులుప్రేగన్నుమంసింధ్రితాకలులంగుర్చిమండన్
 ఎన్నంగళితండనాద్దంతలంబునికెక్కింతురెవ్వనివాడెల్లనాడునే
 నేనెలగానశ్రవణంతప్తపద్మనాభంబగున్నప్రతంబుల్లగంబునే.

ఇరు పదినాలపదియగుసంస్కృతిభండంబునయ
 అక్షమూర్తి యనువుత్తము.

శ్రీనాథునరసింహాక్షు నితసహజాతనాథున్

జోతరామవర్యున్

గానూదంచితరసబుద్ధుంగరి భయభవంతభానున్

గనకవశ్రుచిలాసున్

జానెందన్నత్రయైశ్వరభజన్వంతప్తైతుం

బరంబుతిథ్యయమొత్తన్

గానెట్లెంపెనగదేవుంగవిబునంబక్షమూర్తి

త్రమసమావహయకెత్తన్.

అందసశసిబుము.

మౌళింబల్లంగ్రాతాకచిత్రవైయికరమున

మహామయలతయన్

బాలశ్రీగాంధ్రామసుసేపుంపసులమెదిగెచు

పసగలప్రభువున్

జాలంగుల్బిగజాతిగంగారూప్యేనప్పలములగునన

సశసిబుమమరున్

బోలెటిబ్రహ్మం గూరివి రామ స్మరుదురుమతయన
ములననననలనే.

అందత్రోంచపదము:—

రాంచన భూ ఖాంసంచయమొప్పనే భవకుచభరములకదలుగఁగొనువే
చంపలకొత్తొప్పించనతొడనే సముచితగతివెనుజని తనుసెల్లినే
అంతరేలెన్నించనకొరినే శారదిభవరిమితయతులొడఁగూడనే
మూరిరచింపఁజ్రొలచదంకిమ్ముని భవనభవనములనయమొందనే.

ఇరువదినవదియగు నభిప్రేతక్షుండమునందు:—

బొంధురము:—

బుభువుబదితితనయులనమబల్కె

యెంతయుచేసిరిముప్పైదయనే

రభసమొంగవల శరనిధిబువంశక్షుసగభృషుండనిలా
ప్రభుండనువుగఁగుదురుగఁగతెననంబంచదక్షిణాశ్రయక్షు
ప్రభమిగులఁగనకక్షుననభగవంతుగవృక్షయనఁపదగునే.

అందుభాషరవిలసితభృత్తము:—

గోపనితరములనెరిపవాని గోవుడదమములనగఁగవవాని
గోపికిలక్షేత్రములంబివవాని గుబ్బుమెలనమొసఁగవవాని
గోపతులమువెలయింబవవాని గోవైడమిబుధునినయతిఁబడునే.
బ్రాహ్మభవమయభాశ్రితనానలక్షిణవిలసితమునగురుయైక్యనే.
ఇరువదియావదియగు నుత్ప్రేతక్షుండమునందు.

అనుబంధవిషయములు:-

సాక్షాత్కారమునా దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను
గౌరవమునా దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను
సాక్షాత్కారమునా దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను
సాక్షాత్కారమునా దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను
సాక్షాత్కారమునా దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను

అందులకును మరలమరలమరల:-

చిత్తములను పునరుద్ధరించుటకును

దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను

చిత్తములను పునరుద్ధరించుటకును

దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను

చిత్తములను పునరుద్ధరించుటకును

దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను

చిత్తములను పునరుద్ధరించుటకును

దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను

మ. అందులకును మరలమరలమరల:-

చిత్తములను పునరుద్ధరించుటకును

దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను

చిత్తములను పునరుద్ధరించుటకును

దేవతాత్మకమునా పరమమైనదిగాను

చిత్తములను పునరుద్ధరించుటకును

స. విదమపుత్రులు పరియపాదముల

గణములవేర్వేరుకామనర్థ

నదియల స్వస్థానము నటపరస్థానము

సరవపరస్థాన సంక్షిప్తము

సెక్రచ్చందమున సెక్రచ్చందమున

వేత్తెన స్వస్థానవిదమమయ్య

సెక్రచ్చందమున సెక్రచ్చందమున

క్రిందచందమునందున

మీదిచందమునందున మేదియనె

నదిపరస్థానవిదమపుత్రులయందు

పెండిన సరవపరస్థానవిదమమనకు

సన్నియునుజెప్పుచందములభూకా

స్వస్థానాద్ధనమపుత్రములందు

సాళపుత్రము:-

క్షేమిదక్షిణార్ధగోమతాగా

సాళమునుద్వితీయబుల్లగమున

పూరింపగానాదమున రెండురెండు

సాళపుత్రములయైన నంతయున్.

పరస్థానాద్ధనమపుత్రములందు:-

మనెనాసాళపుత్రము:-

కౌశాబరమేగతబావములన్
 ధూరలల చతాచతుర్థముతూ
 గూరంగసగుంబులు గూడితుహ
 తారపుత్తమునెట్టిగు సత్రిధరా:

సరస్థానవిభవపుత్తంబులందుగంగబాహుపుత్తము:-
 ధూరిభవంబులుపంచ సగత్తుం
 పాంచననగ్నబ్రహ్మయజుసామున
 కౌరవిప్యసంబుగాంతమ్మ
 యాచుడంబును నంగబాహుమనె.

అందచరాం గి:-

సరత్తుదాబాబుతబల్లగట్లం
 ధూరంబును సేరించతుర్థరాంజ్ఞున
 గూరంబుతూబుగగల్వరాంజ్ఞున
 తారాత్రితామూడరయంజ్ఞుమందనె.

అందచచీరభూషణ:-

నాగతల్పమొకల్పాల్లరేఖంబులన్
 నగనిమ్మారంబుతబంబురేఖంబున
 తగగనమ్మూడరదుంబులందుబా
 తిగాబ్రత్రీంబునచీరభూషణ.
 సరస్థానవిభవపుత్తంబులందు:-

భృంశభృంశువంశునకు బిడ్డలుగా వలసిల్లు మేటికై
 లానగా, యెందునుడల నీ పరాకాష్ఠయే పుట్టిని
 బిడ్డనుగావచ్చునుగనిల్లదు-కష్టభుండంచు సమ్మతులే
 చేసికన్నులెరులనెన్నెనువు ప్రేమ పంపాచియ్యి.

క. పరగళనరుచుకాదు ప్రేమ

ప్రేమలుచుకొని ముగియగచల సంఖలును
 క్షులమూలపుట్టించులు
 కలగలులయగ్రాతామిదల మలకుశానాభా.
 అందుల గాత్రము:-

ఎందునలనెనుమలతుందలచరాకలప

మందుకొనినెనుమలతు నుడుగుయశురా

సుందరయూరూకృత్తునిమలనలలొందిరి

కుందడనెనుమలతు నొందిరి

మందునలనెనుమలతుందలచరాకలప

మందుకొనినెనుమలతు నుడుగుయశురా

సుందరయూరూకృత్తునిమలనలలొందిరి

కుందడనెనుమలతు నొందిరి

అందుల గాత్రము:-

పడయెలనెనుమలతుందలచరాకలప

పడయెలనెనుమలతుందలచరాకలప

వనరువాడు నిత్య నిత్య సయంబు మొదల గడువవలెనా

అంతాడని శ్రుతి నూడ వైష్ణవి బాడని

ఇవేవిగిరినదిబునననుభవముగియునుబునువిందు

శుభాంశుంబనుభంగింజీశుక్రభంగిన్.

చంద్రవంశము:-

[illegible]

గద్దూరు విజయనగరపురాధిపతి శ్రీ విజయరాజుగారికి (తండ్రి) సంభవ

సురవిజయవిధేయ సంతానమధేయ ప్రసాదం ధైర్యభంజివాచ

దీనిని సందర్శించుటకు భాగ్యము లగు గర్భ

పంచసంఖ్యలవధిగాను చుట్టించితిష్టంబోగామములును

[illegible]

అనునట్లే సమస్తాత్మకం సమస్తాత్మకం లక్షణం

భందీకాతి శిక్షణలులగు పూర్ణాపు త్రయంబకం

భైరంగులూరండ తంబును నన్ను ని

॥ చివరి యాశ్వాసము ॥

శ్రీరస్తు.

శంషూదభుగము.

అసంతాపాత్మిపుగోతము.

౨ తృతీయాద్యసము ౧

శ్రీమదసంతకయనభవ

భేమదహననిభిలహారకాభేతనాకాబ్ధ

సామజభేతనిశాశనా

కామజువకశిష్టలోకకామితఫలదా.

మఱిజాతులందుఁ గందము:—

౩. నలగగభజనలుకందు

బులుముఁగుసున్నెడుకృష్ణములగలబుఖివ

సులబుగగము^{శక్తి}సంత్రుగ

మలఘుపచక్రగగవరత్రియర్థములహంస.

౪. కందమరయశాబ్దాగేత్రకడగగంబు

యవరత్కృష్ణంబుగురులఘుత్రికనాద్య

నలఘులాఘింబుగిరికరస్థలులసున్న

నగుద్వితీయపుధానలఘ్నోరియతులు.

౫. ఈచెప్పినయతినియమంబులుసంస్కృతాద్యిదులకయ్యె^{జ్జ}వఱి

యలందెనుంగునకెట్లునిన:—

౬. వడియగుసార్వకురెండవ

యథుగునఁ ద్రుపదంబుఁజేరి నంద్రకవతతలం

గడవతిపాదమునకువడి

యడరునుడుగనియుల లఘుశ్చ కేవలమహావనీ.

గ. సరవవత్సవపులచపలాత్స^{రుజ్జ}జా~~పు~~^{జ్జ}

సాత్స^{సాత్స}చపలలనఁగనార్తవైదు

సెలకర్కగీతియనఁగనుపగీతియుద్ధీతి

యాత్స^{యాత్స}చేరిగీతియనఁగనాల్లు.

పథార్థః—

క. చేసెలుట్రగనియుతముతై

యాసమపాదతులఁజొరినియాత్సయనఁగడునీ

భాసిల్లుఁబద్ధియనఁగా

వాసవములసకలదివిభవల్లప్రగుతా.

విపులాత్సః—

క. ప్రకటాసతుపదములునిలు

వకేశబ్దమునరులఁజొనెవశ్చనంద

క్రతవపురార్తయగునుసే

వకేడునమంశారధీరచనబుదలూర్తై.

చపలాత్సః—

క. వరుసనుబ్ధితియతుత్సః స్థుశ్చాత్సద్వజ్జగనిములునుదగత్రం

డలరందనత్సఃసే, సరవిసదియతుంశమురాచపత్రాత్సయగునీ.

ముచవలార్చి:-

తం. చవలార్చికేగుప్రకారం

బహుకారుగైసాగరాప్రభమాథం

బహుబగునీసవిముచ

చవలార్చియనంగళుల, బుగ్గంగ, బుగునీ.

బుగునచవలార్చి:-

త. మొదలవసుముచవలార్చి

పుదగంలక్ష్యముమొదలచరమాథలం

దుబితప్రకారేన

గదాధరాచనుశ్చతులబుగునచవలార్చి.

త. లసదార్చిమొదలసగున

నీసంగళం, దళమసెపులెనయెగ్గ

తీసమావేయమగుశ్చతుల

వసుభాధరం, ధ్యయలవచ్చిమయగ్గ.

దీపగతి:-

త. ధరగార్చిమొదలగున

నిరుసగమనసచ్చెచ్చిలెనయగయ

బరంగుసంపదకాయగా

సరసిబదళనీత్రేళ్ళగొల్లధరవారి.

విడిదీతి:-

విదితాశ్చివరమదళ్యమున

మొదలిస శమనీసియంబులొమొదలిసగం

బదాయపరాధ్యమనీసిక

యొద పడునుద్ధతి భుజగ భుజ్చర కయనా.

ਉਦਾਹਰਣ:-

3. కందములకు (శల్యములకు)

అంబేయ్యగారి గడప పడతే యడతా నదియం

ಪೊಂದ, ನನಾ ಧ್ವನಿತಿರು

సందగు నిష్క్లరగభూషణప్రగతిగుణాః.

క. ప్రముఖుల మత సిద్ధాంతములు

అచ్యుతాచార్యులు వ్రాసిన

సమములును నవకవిత్వం

సమూలయతులవిభమమూలపునఃసంక్రాంత్యస్.

విషమశోచలందునెత్తునది:—

నా ఆదిప్రాసంబు ఈ రియూనా చిత్త్రయగము

నశుచు కవి సవైత్య శావాకృతపద్యం.

పవనాయశుకర:-

పవడిగోళయందుఁబ్రాసంబునివనియును.

డవగట్టెయిపోయిన నమరు విశతి

రవులును పుష్కరును బురందరు విద్వంసు

నవలనే గురింపలు నల్లమునకు.

మొదలును నీతి:-

గ. నగనామెలందెకానగమెందె నగనామెలందె నగనామెలందె
తనవియ్యందె సప్తసంఖ్య తప్పదంబులను
తగుచున్నట్లును పుచ్చునట్లును
నగుడమెలనామెలందె నగనామెలందె
నమ నేరులందు; ఇది వేదము:-

గ. గురువులును గురు లాడ నల్లములను
గమలుల తామ్రంబునామెలందె
తేల్చునట్లు-నామెలందె నగనామెలందె
వేదములందును పుచ్చునట్లును
నగనామెలందె:-

గ. నగనామెలందె నగనామెలందె
నగనామెలందె నగనామెలందె
నగనామెలందె నగనామెలందె
నగనామెలందె నగనామెలందె
నగనామెలందె నగనామెలందె

క. బె ననె గనామెలందె నగనామెలందె
నగనామెలందె నగనామెలందె
నగనామెలందె నగనామెలందె
నగనామెలందె నగనామెలందె
నగనామెలందె నగనామెలందె

మఱి సోపంబులు:—

క. నలనగనలభర తలలగా

పలనాటిటిమోఁదరెండు పద్మాప్రగణం

బులనిడఁగాఁజెల్లును మఱి

చెలుపుగ నెక గీత తొడ సెసతు కృష్ణా

సోపంబురెండుగణంబులు

బ్రాసంబేనియును మఱివిరామంబైనన్

భాసిల్లుఁబుధివిమోఁదన్

చైనీకనియును ములఁబ్రాస సోపంబులు.

సె. పుత్రులు లతుఁడొవేతెలయు నాల్గుడుగులు

వెసఁబ్రాస ములని బివరతులునును

బ్రాస సోపంబుగుఁబునైకూర్చుములఁబు

భాసిల్లున క్షేత్రప్రాస సోప

తుగుమునుక్తి తున్నయతిశాదమందెల్ల

నడఁచిన వడిసోప మనఁగఁబరఁగు

నర్థమర్థముకతుయతులు వేఱయిరకఁ

జేఱు నర్థవడిసోప మయ్యె

నవరతినిల్లుప్రాసంబు లవతిరిల్లు

యతులుప్రాసంబులిట్లు సంగతులనడవ

ననియసమనెసముతొనెఱుదనుకొనిది

పరగవి తమకి సంబంధములు.

గో త్రుడుగున పుష్కాసనం సమాఖ్యకులందు
 న్నాం నిలవవుత్తరప్రాంతం నామకం
 పుష్కరమొట్టమొదట నులంబెనేని
 సరవత్తరప్రాంతం నులంబులకు నాభి.
 అందున పుష్కరమొ—

సీ. ఇంద్రులు తమలోన న్నట్టి న్నటలుగూడి

యతులకు నాధాశ్రయము

మూలమునుండి మిగిలినది

గణయచక్రీయమిందే పదములు అయి

నిమిషంపై పదిమంది ఆసక్తి ఉంది.

దేశభక్త్యంతరాయతీయమును

నల్లటి దిర్ఘమునకుగా పునంజవేసి

ಯು ಪಟ್ಟಣಂ ಮೇಲೆ ಭಾರವೆ

ಅರವಿಲಾ ಸಿಂಹಾಸನವು ಸುಖವು.

విమలభావమనుట వచ్చునో.

దేవుని నమస్కరించునది శ్రీమద్భగవద్గీతాంబు

ప.నే.డి.య.గు.ధ.రి.త్ర.య.ద్వ.నా.భ.

సై. భూమినిచేసున్న పట్టు దొరలుచూచు

ప్రజ్ఞాదంబున ప్రాణిచా అప్రేక్ష

యామనిత్రాహమత్తతక్షతమబట్టి

యతదచద్రునిదేయనాత్మసిరి

భూమిపైట్టిపొయిపుళపుళంబాత్తుచు

మండలికాన్తయోజువనశంభ్ర

నైమిషాయపరాధశతసహస్రములు

పైరింపవేత్తపామలదియనుము^{నగ}

ప్రేముడియితాండెన్ననిభితివాటి

పుడులసొన్నలు లాసగిగాంభిత్తమలర

నామపైబట్టిచివప్రభుడవనిన

ప్రాససేసమువలసియున్నవాని

భుత్తప్రాసహసము:—

సో శ్రేష్ఠవత్సేందుసిందు రవరదుండు

చింతితఫలరాసగోరుండితండు

ఆశ్రయవనములుదాశాంతవైశ్రాంత

యశుడుధారాధశక్తియండితండు

త్రైశ్రాంతమయదాశుదాశశతాంతాశు

నాశ్రమంశుమభూషితాంగుడితండు

విశ్రుతవాదశ్రండువిశ్రుతయాభ్యుండు

విశ్రుతవదనాశవండుడితండు

అసుచుముసుయసుదివేములు నలుసుతింప

జూపుచెట్ల పల్లహముననుష్ట వెన్నుమోపియుండు

నెంబునొడరుండనగనిల్లంపుతుల

జెప్పెరకపుత్రప్రాసదనముగను.

సరవితోత్రాసనము:-

సో నారదవర్ణుండునొరెటుకొల్పిండు

నరదబంధునారదబంధు

కొలుపుచిరసరాగి నొరెరసజుగొలి

కలిగిజూజితనామనారల్రుండు

దోరుండుత్రిపురనాథుండుదశరథ

చ్చారమగోవులమూలలగుండు

మూలనరుదనండునారదవిద్యువి

శారదుండసురవిదారగుండు

దారిగొనుతనయదనతొరసశని

దూరియనసరవితోత్రాసనానుస

మూలయంగసత్తవిజులపైరమలుల

జేసుకృపదనాభశంకారనార.

అర్చివిప్రాసనము:-

సో దరగతల్లునగానియల్లంబులొనిబు

శరదయల్లునగానిసంస్కృతం

మురసంకారగూనిప్రసక్తిలుకెనేయ

నశమ్రగేంద్రుని గాన మ్మిత్రుభ
 నరుడవహనువేరు గాన వీను లాడొపుఁ
 బురుజొత్తమున గాన పూజనెయ
 హరిప్రసాదము గాని యుద్ధి నైతొననుజ్జిఁ
 బారహుత్త్యులనఁ గాని జత్తెఱున
 భరణనివహనున త్రిప్తనములను చుం
 బరగుప్రతిఁగాన బ్రహ్మచర్యుల
 బారగు నక్రితప్రాసకంబు ప్రేతులఁ
 బరభుతాళకి ప్రభుభవద్భవాభు
 వడికొనముఁ—
 కరుగానముద్రుండు శరణాదుచరదుండు
 శరవేత్తాసుశరీరకుండనుండు
 విహగేంద్రహేతుండు విబుధేంద్రవంశుండు
 విశ్వేశ్వరశ్చైవరావీర్ష్యుండు
 రతరాజుబుధకుండు శఫలులంకరితుండు
 శరణులొద్రుండు రత్నసుగుండు
 సోమల న్దీకుండు సోపితారముగుండు
 సోవిందుఁడు శుకభాషా విదుండు
 ససుచు వడికొనములనేను నభిమతింత
 త్రివిధ విశ్వావిగారదువైకమునులు

పన్నగా దీశతల్లి నాపాతివల్లి
 బ్రతజున తాద్యలా భగ్నపద్మనాభ.
 అక్షిప్తవడిసేసము—

జెప్పద్యుక్తియూతడెబ్బసోతలమెలు
 మనివంపగేగినయదికలబండు,

హరికాక్షియూతడెయలవిభేదగులంక
 వట్టుంబుగట్టినబల్లిరుండు

తెయ్యతియూతడెద్దువునినున్నతపదం
 బునబ్రతిక్కించినఘరియశుండు

ధవళాక్షియూతడెఠమవుద్దంచినయట్టి
 రఘుశులశిలకుండుకాఘభండు

హరిహరహామోహిందనప్రేక్షున్గీతడు
 భవాండుకామరంబులకునెన్నమూలమలండు

ననలచు నక్షిప్తవడిసేగతుమరచెట్టా
 బడంతులభినుతింతురునిన్న బద్ధగాఢ.

అవతప్రప్రాస సేసము—

సేవరదుడుద్వద్ధుకాంకరుడువియన్నజ
 పాదుండుభక్తప్రహుదకరుండు

సింధుబంధమాడబ్బబంధుతాశాభిశ
 నేత్రుండుకెత్తపగూత్రబుండు

సుగ్రోవవిభూతుదశగ్రోవమథమండు

లత్రతకెంబుగ్రోవవిలకితుండు

పూతనాజితనూతనస్వప్నా

నాభితామండునిత్యసోభమండు

యవనలేండ్లుండనుచునవక విప్రానా

సములనిమ్మచాగడునమరసమితి

కేరణిభరణిపురావరయూగివకులవృత్తి

వృద్ధసర్వదేవపర్వనాభ-

డితానివంపుత్తము:-

౪. సాంకేయమమరసప్రసవశ్చివర్ణమునుసము
తావహమేష్టస్యైకగురుడుచక్కాములభజింపగా
నాహితప్రకాశలేలనెసగుగమరచూర్ణిను
తాంకాలేతులల్లనీల్లసంస్కృతింతురచ్చతునీ.

౫. ప్రాసములునుశబ్దభాసురంబుగనిల్లు
విలకితముగనాంబపెలదియంబు
సుత్తుకల్మసిన్ద్రయతాంకామనిల్లు
విడమనిసమదురువిడధిరయన.

౬. రవిదశపదమగుమృత్యు

మృదకపాంబమునుగతిసహితంబుగదా

నేదియగునగుమృతి

శ్రోదయితానింపవలయునొడవునయత్తిన్.

౩. సద్విలక్షునింపయినతన

మహాప్రభులగడనునింపుగనిములునాటై

యాశంపించులగుగనిములు

నుశంపింపుత్రులక్షులుగముసెకగదతుదన్.

సద్విలక్షునింపము!—

నింపుగమదముతిలకమునుభగముగమంపయవమును

గలతపవడతురగదగుభగపురుషు

వలుదబుభునమునుబొలువలరుకనకపువలువ

గరితరచర్యమగుకటకములును

వెతులతులుమునునమలిపురాసాబగుమరెరితుమ

రచనసెసగినయపురచర్యములును

గరికమలయుగభద్రతమురభియునుద్రవధమగు

నిలుకడయునుపరితెసెరయునురులు

తెల్లతమ్మగెతులధంగిసల్లసెల్ల

వెడదకెల్లులుగలసూపవెళ్ళదారి

గర్భయింపెదనంపుట్టుమరగింపు

సశంపింపునింపమునునింపుబులబుగాడు

తరువు!—

యనునాడి,

మునురుజెట్టులుత్రయిమూర్తిమునురుజెట్టులుత్రయిమూర్తియమళియ

MANUSCRIPTS LIBRARY

నిజముతి
యొకసుజ్ఞునిపైఠాచరణం, పుడుగకేసెంపసుజ్ఞునిలంబగుచు,
దగమల్లసిల్లుపాదములుగానింట్లు, దనరవరాగవతాసూదయనకు
నినుసెత్తువావంబురెనుగుదబ్బాబు, నియ్యబు సెరగింతురెల్లసత్తవులు.
మఱి యత్త్రబూతులందు;

మహాస్త్రా:—

అదివారమూరిగనసుప్రమమన, శక్తివాసరముల సెన్ద్రీనుండు
గాదితేయాదిగాదులుగురునల, చారంగసెన్ద్ర సుధాతరుండు
గాదివారిగెల్వగారెండుసంసాల్లు, నగువాసరములనల్లుడైన
గాదరపుననెడసెంపుననియమ్మ, పోస్త్రాంబలకుదురాల్లురెల్ల.
అంతరాస్త్రా.

ఇనుడుకండును నిండువిధమునసెన్ద్ర
పనబుత్తెరియుగూడితై భవమెనర్దు
గనకవస్త్రనిశ్చితైత్తైత్తైదుకసెల్లు
రసంచునెప్పుడురంతరాస్త్రాబుధులు.

అలవస్త్రా.

ఒకనిదైత్యులారకవధుండు
ఒకతిథరునిపదాబ్ధిములుగెల్లు
రగగోతభక్తిసంకభనుతియ
నెగడునలవస్త్రానియత్రాతూడ.
మధుస్త్రా—

. ఉజ్జయిని నీర్వహించును సేత్రయాచిత్తుండు మత్తయ
 కాచితలయగ నద్దతి మరరాసులు సేత్రసూర్యుండు
 బూజింతురత్న తద్దత్తే బుండశిత్రునను
 బ్రాహ్మణులు మధ్యక్షత్రియు సేష్టానబ్ధులు.
 మధురాస్త్రా:-
 రవియు^{సంధ్య} వృశాబాజులందు సుగళి
 శని సుభాతరలొనను రాశితానన సహజు
 శనికుశలగు సుల్యురనిత్రుని తిత్తురు భరిత్ర
 నవిరళంబగు మధురాత్రాచార్యుల.

౩. వశతిని తుల్యము మహి
 క్రతేహోగాక్షరత్రాగమంతరమున
 వశగయము తయతిసత్తా
 క్రమమధ్యమధ్యయ్యుగయతలహరి.
 మతి పట్టద:-

తెలియంగ నీర్వహించు సేత్రయాచిత్తుండు
 త్రిక్షిగువ డిగుడదెలయ క్షుణ్ణుల
 సేత్రవాలుగా వర్ణియెత్తుగు పట్టదశి
 వయలవత్రితదా బ్ధివ శక్తికనములనే.

త్రిపద:-

నశవి బ్రాసము సేరి సుర పతులు బురు

తాంబూలైతాళులునవలభిరగనిపుగిరికొంబ్రినద.

భీషణ. వింధ్యులమువ్విరుగుడురూతు, సాంధ్రులయెల్లెరకరణంబుసెలవ
 నలగువల్లారకుడునుచుభీర్ముత్త, ములువిస్తరింతురుమనముతూభిషద.
 ముత్తముంబరి: = (ప్రాసశకీలతభిషద:—

మునుచ శ్రీమూర్తికాకారునితదైత్యవీరు, నైత్తిండుమోఁబువ్విపర్వమండనుచు
 యతిమాటప్రాసవిష్ణువృందఁగ, సరసిబాహుయనములగ్రహం
 సాయవమీదురుశబ్దమొక్కటియ, రెండుపాదములనగ్రయ, బంబయదఁగ
 వెలయు, ప్రాసమునెన్నుకదయ్యెవఁగ, మూలించలయువాక్కుబ్బమంబరుల,
 ముత్తయు, పోవదము:—

చాచర. కలకంచతుర్లముగగుమలయును
 నరిత్రిగగుంబుతనగగుములాండు
 నేలరగగుభీయయతివగిందు.
 బయకగుతులబొపదపెలువుందు.
 అందుచిత్రాళమనుచొపదము:—

చితాళ. అర్జునాచుగగుమనువుగరిండు
 తొల్లినిలమువుడురగనియలండఁ
 చక్రింపఁచగునుచిత్రాళముగందు.
 పేర్లెనఁచగుచొచిరుదులకిందు.

క. అర్జునముప్రాసములు
 రేలిక్షుముగరిండురెండునికిపాదములు

దస్త్రద్రుతులఁ గూర్చు నగు నన

వద్య^{లములు}శగడ లందు వారి బసయనా.

అందు వాయుప్రచార మనురగడః—

త్రైవధూవరే యైఁదంచుఁ బ్రావఁ జూచుపుయ్యైఁదంచు

నైవసేయల బసులకెల్లదెవఁజావదీ నతుంచు

హానదతుట్టయలబుక్రతుల మనదయతులు ముగ్ధుగగుతుల

మనుహయప్రచారగడ, వసుశక్త్యైవగుచు పొరగడ.

తురగవల్లనశగడః—

శ్రోతశ్రుఁబరమపురుషుఁ జిత్తము నందలంచువారు

వాసవాదిని నిలదెవబువంద్యుని శ్రయించువారు

నిలుబుణించిరనగ నన్నయించుదురగవల్లనంబు

పలుచినెక ముఖమిరామభానుమధ్య గాఢ్యకంబు.

విజయమంగళమనురగడః—

త్రైధరాయశక్తబాస నెవ్వెఁ నాయుధక, లోక

జైవతాయగచ్చిజాచిసింధురా బునింజనాయ

గాది పుత్రాయుష్ణు వరమలరేసు 9 చుకలూగ

కాయకైలదకృతనపుసంఘనగ రాధిసాయుగాయ,

కేశవాయతనమోస్త్రకృష్ణపాహిచాపియసును

గోమోగినిమోళిసునిచక్రకృష్ణవచితనగుచుకల్లు,

దేశభాషణముల బెప్పుజ్జిగురుతురగవల్లనతున

౯౦

చేరువిబుధులమహాభయముతియ్యెనుమరసముగల్గు
ద్వీరదగతరగడ:—

శ్రయవతిబంతువతిచేసిమోతయమించి
కాయముబదనతనయగూపెలయబాజించి
సకలదేవతలంబుబసలుగామగ్నంచ
ప్రకటత్యులులంబననుత్రిసాధకులగావించ
హరియేముగననుష్ఠునవతారలక్షుచరతి
శరదినగనలభలసలతలక్షిరదగతి.
బుయభప్రమ:—

శ్రేక్రిసెందయండనగజైత్తముగనురుదనగ
శేషశయసుండనగజేయగంబుతుడ్చుబుండు
నాకారసులనేలునకుచిహుదనుపుడు
నడుముజాన్మిత్తునందసోపాత్మబుండు
నిత్యసెంద్రినగానియహారయలుగలుగ
నిత్యనీచలశ్రవణదేసగనిష్ఠభుండనలక్షమ
బుతులవలతులారశివబుయభప్రరగకవియ,
సద్విరదగతింబుజాలనింపులచేనంచు.

మధురగతయసురగడ:—

శ్రవణతానిప్రచేరిభజింపుండు
భావబుధనకునిభక్తిదలంపుండు—

అనిగదనలభసలనుహల్లిబుగ్గతి
బసుగబలఘ్నవిశ్రవముతుధుళగతి.

శ్రుతమగోకురతుంతుమపంతము

సైబాయిపగువిపుతాళకళలతము

తారతుబాళపచోరసమాసూదరహాసయ్యుజ్జవకవరమలము

కతిశయప్రియలవతునదీపురకమిత

కనవరమోహతనాహరిగతి

యితరులకలవడదనిప్రపలఘ్నయతి

నిభనలగగభసలనగును హరిగతి.

పుచభగతిరగడ:-

శ్రీమహిమారువంబుజోదదు శిత్తబాతగురుండలంబెద

గామితాశ్చవిధాయిర్ద్వితకాళియాహిసాశ్రయింబెద

ననువుగాభగవంతులుభాసునమన్వితజ్ఞతయములనాలుగు

ననిమిషాదిపలఘ్నయతిదగనలరుప్రభగతియనమెగు.

హరిగతియనురగడ:-

శ్రీనివాసుభజంతునెనసప్నమరుమలహంతుబాళ

బ్ధామయతనలభసగగంబులగాననరుదెంబునునగంబుల

నిరవుగాంబుమూలంధులపులనెల్లవారలనుగిగగోపగ

విరతులనుగాహింపప్రయతనగతియెవగువగమ్మల.

చాయప్రబంధలక్షణము.

సో ఒక కుద్దపై నముక్త కరుగెండును మూడు

బంధనమును ద్రుతమునై విస్మరిల్లు
పశుగ బంధనము పైదు స్నేహితిగ బావళి

వళియు నా మావళి ద్విదశంబు

నెన్నంగనిరుచియును తారాళి

యెనయు ముప్పు దిగెండు నేలయెను

సూలు సూత్రివినుతి కైవత్రింశ

ద బిభావనంబాశరాభ్యయనం

దెలయ శతతమనగ వెండియట్టాతర

శతమృగంగనిల్లు సకలసుకవి

సమృతముగ నెగడు నూయప్రబంధము

లభుడు తాల్పరవన నట్టినాభ.

ప. మతోయు సుదాచోరాలక్షణము:-

సో యానిల్లు సప్త విభక్తులందును మళి

సంబాధనంబున సర విగాన

ప్రభుకామయితలగాఁ బద్మమృత్యుంక్రమం ? !

తగని ప్రియగదాభానంబులందుకి !

గళితమై ప్రతి కదలియిత్తిది నాసి

తే తేదాద్ధముల సుత్తరకులనగ

నేకసమూహమై యెడుదళముల

తొదలిభక్త్యర్థంబుదొంగుబలక

కానితనగానఁజేస్తే దళమొసర్చి
 పునఃమలాదఁగూర్చిసాక్షిచభక్తికముగఁ
 గట్టుతడవయఁబద్ధమొస్తేతిరనింప
 నదయుకావారంబగుకల్పనాభ
 నాప్రథమచభక్తికిఁబరఁగుటరావల్సి

మఱిన్నిత్రయమగోర్చిమతిదలంప
 సుభగాభిధానయభుగఁపుత్రయకూటము

జ్ఞాతీభాగమూలనభుధముగాఁగ
 స్థానికంబునఁగిగట్టావల్లితికాతిమఱియట్టి
 కమరునునాత్మసప్తవితిగమల
 సంబాధకమనకుఁబయింపతియొగక

దగుచుభక్త్యర్థకైరఁగాగమంబు
 నెసఁగనయితభక్త్యుఁగెలచుఁజేపు
 నాత్మమంబునఁగూర్చుచింతికుఁగెలచు
 నాత్మగూర్చుకూర్చుకూర్చుకూర్చు
 భక్త్యునుభక్త్యునుభక్త్యునుభక్త్యును
 ప్రత్యయంబులు:—

క. క్రమమునఁబ్రస్తావమున
 ధ్మమునుద్ధిష్టమునుపుత్రసంజ్ఞయనుత్తరం

పతులగశ్రీయయసు న

భవిములనపజ్ఞప్రప్రయములు దనగుతునుండా.

క. చాలగనరవిగురువులిడి

లారితముగగురువులొందలభువు సువలవ

లొనెనమంగులు దావలి

ప్రాదగుగురువులగుండుపఁ బ్రహ్మరమకున.

సత్సలభి:-

క. సరులద్దింకనమొలుల

సరయగలభువులునుచేసులందుకహడిచె

జ్వరనద్దింకనమొల్లునుగురువులుండనట్లభితుమొరవరదా

ఉన్నము:-

క. ఒక్కటిమొదలుగనిసుమ

త్వైక్వైకమొలభుయుతములన్నియుఁబ్రోక్షి

యొక్కటికవయఁగదొనును

గ్రతుననుడిట్లమిక్కుకార్కుకదనకా.

పుత్తసంఖ్య:

క చేయి నందొవశ్యము

త కాదిద్విగురొతముగనిజికడతెక్కం

ప్రాకటముగరెట్టియన

గ్రాకరముగపుత్తసంఖ్యగ్రానరసేవం.

లగక్రియ:-

క. ఒత్తతిగలసి నభంచపు

మర్రశములుమోతియిడియుపాంశములుతుకం

బత్తగసుత్తకటిలా

శ్రీకృష్ణ సుడగుడు నగులక్ష్మి క్రియ కృష్ణా

క. తెలుతప్రతి సభిగురువగు

చ. ఎనేకవిత్రికారిలఘుయతవృత్తం

బులువరప్రతులుగవృత్తికాదుత్రా

కలితములొనెలవ్రలాగులగక్రియకృష్ణా

చ. సగులగక్రియాంతమగుచక్రమునండుకణాదిగాఁగఁ

ద్ధివిగురాములడ్డవీణిసెదవంపనక్షాంతములనమాధికం

బగుప్రతిమానుమంగడమకా లప్రతు లద్దిలంబనిబుగా. 7.

శా

శా. ఇందుసతుమనునదిత్తులయంద్రప్రాయ

బడినసంప్రతాసమప్తినప్రతికాదేరు

నదితమగునదిపుత్తసంప్రదికంబు

ప్రాయలిచిరెండుప్రతులచక్రముయందు.

సుప్రతిష్ఠతులగక్రియగానప్రదికము:-

చ. మునుగలయొండురెండునిడలూగుగమూడుసురెండుక్షతుత

దుసేసలశాల్పతుష్టికగుతుష్టినిశ్చయంబురొడుగా.

ననువగుచుంట్రిండుమొదటికవిసాక్షిచనముగాదిగా

నెనిమిదియుండదాదికమువెల్లుగుదాత్రోయఁ గూడగానగునీ.

అనగ్రీయాచక్రము:—(౧౮)

౩. తిరముగఁగఁదొడజేరములు

సురుతిరముగపుత్రసంభ్రయమున ద్విగుగమువై

పారిసింక్రైక్రైకుడిలలుగఁగఁ

బరిశ్చిత్తాంసులములధ్వజాగమువేస్త్రా.

౩. కడపటిపుత్రములయను

మడితొలలయిథమపుత్రమండలికునీ

పడి నిష్కళంకములఁ

జొడమకపుత్రములతెరసుపొయకగుంపుట్టా

మత్రియమునుగఁదొడపుత్రములతెరసు:—

౪. ఒనింబదుమాండుపొయలును సేకుగవట్టిదిరెండులక్షలం

దగలుదియెడుదేలునుతంబుగవప్పలసేడునూతిపై

నగగితపైబహుయదువరాముగదానమపుత్రభేదముతో

ప్రగగితలక్షగఱుగఱుంబకచంకములదేదాత్రోయనీ.

గట్ట.

ఇది గ్రీతాగోపరప్రసారలబ్ధవాగ్దేవతక్రీడామూర్తి

(తను) సంభవ సుతవసునవిధియావంతనామధేయ

ప్రగోతంబైకచంద్రాదర్శనంబునందుబాతి

జ్ఞో

శ్రీరస్మయే.

. ఛందోదక్షిణము .

అనంతామాత్మప్రసాదము.

. చతుర్థాగ్రహము.

శ్రీధరతనురుచివిజితవ

యోధరయనవరతఘోషయోషిత్పరిపే

సాధరతత్త్వపుత్రవసు

ధాధరరపుభయదధునగదాధరకృష్ణా.

క. జుగమునోదూషవివర్జిత

మయగజేష్టగవలయుగావ్రములసత్తవ్రల

ల్లుగులనుచకదూషయుల.

చగదేప్రదంబూరవికేవమతంబునగృహ్లా.

చకదూషయులు.—

శ్రీపదియూగిడుఛందోయతిభంగమునవి

సంధికముపునర్మక్తిసయమపత్రే

మయప్రర్థమపాద్ధముమత్రివిరూపి

తాతగజ్జిచయోధంబులనగగృహ్లా.

క. ఛందోభంగంబులుగురు

ప్రందెడునెడలఘుశ్రుగాఁబ్రయోగించునెం

విందయనవలయుచును చును

తుందయనుచునునునల్లుతుంబులవరదా

గా వినులకమలనేత్రవిశవిలాసైస్త్ర

విమలదైత్రైకునీవనాళయనుచు

వలయుచునునునల్లుతుంబులవరదా

బలికొనదియతిభంగమంద్రు.

గౌ. అమృతదీపకళయనమ్రమరగిగొనుదు

అఖిమందిరానుప్రభుమిత్ర

అనుచునునల్లుతుంబులవరదా

మెరుయుటయునునల్లుతుంబులవరదా

గా మెలుత. చాకెట్టెనునునల్లుతుంబులవరదా

నదియపరికింబునరుక్తియంద్రునుదులు

శబ్దపునరుక్తిపునరుక్తిశబ్దమనకు

నశ్చపునరుక్తియెకాదేమిదన(శ)భా

గౌ. శబ్దపునరుక్తియగుగాంతివంద్రునవ

చింతమతితోర్చిచందురుండనుచునును

నశ్చపునరుక్తియగుగాంతివంద్రునవ

దనియగొనుగాంతివంద్రునవ

క. పునరుక్తిమోడమొందదు

దనరుపదాపుత్రినభిమతముగవచ్చిన

జనవినుతాభిశ్చ్యంబును
జాగరుక్రియాసమభివీరమున సంక్రూహరి.

సా' ఈవెన్నపుచ్చునా 9 ఖిల్లు తత్తుక
సెచ్చు బొచ్చు సవిషపాంపువింకులు
నిలవచ్చివచ్చి నీవెలనిచ్చి తి పేళ్ళ
యనిననభిశ్చ్యంబునానియందు

నిమ్మిమ్మిన్దారతి నిమ్మిమ్మిన్దారతి
సమస్తోరముత్తమం సకేతు

నీరక్షదసమును నీమూలతనమును.

ప్రతిగన్నెనిదాత్రిప్రతిత్తి

బండకావసంబు తామసులనంబునా

పుత్రియుల్లసిల్లుచులభ్యతుల

భూరిపుగ్నాకోల పునరుక్తిలాలన

ప్రకలనాల్పిగ్నాభవద్దనాభ.

గా కడగివానిగతియగానిగతిగిడు

కింతవల్పుగతినించువదన

యూరతుగ్నంగలమెత్తగియనిసంకయనా

ద్దముగంబులతసంకయముముతుంద.

క. పదముననాభిరములము

ఈవిదయమునంబయినాబుభవరత్తిశవిరవిత్త

స్వరంబదయింబెంగమలా

స్వదుకతననీవృత్తమనుబరత్రమమయ్యేనే.

౩. మునుదానిరికినమామతు

నమగుగుములుగాతవృత్తమగుమూటలతూ

చెనాననదివృత్తయినన

మనుమూటలనిరితాత్మనరితులుకృత్య

౪. త్వాగివగుదునివుతూరయిపట్టువు

చేరినినునడుగువారుపెద్ద

యింతకొక్కప్రాతయమనియెరుగుల

వృత్తదూటమంద్రుచనబహుభ.

౫. ప్రేమమెత్రిశివాడుబనియదునునాడు

హరిగననియెల్లవాడుగుతు

గుర్చిత్రులగులేదుకొనానవలహాగే

యలచున్నవృత్తమెరుగుగ్గచె

౬. తమసంగంకాదితవులకొత్తలముల

లచితమీనలక్ష్యలక్ష్యములు

రూఢిగానిదిఅవరూపాల్లెలపకన్

సంజ్ఞితములందుమగత్తిగ్గళ్ళం

అశేయియ్యపయిన—

వ. తుసంధిదుస్సంధిమట్టుయొవత్తివర్ణముకొలెదూడంబుకల

తాను తన సంగతులతో అసంస్పృశుడై ఉండి, అయినా సరే
మనముల ముక్తియందు కట్టి గ్రహించు శిక్షల వశము నపశంసించు
వారవివరించెదః—

క. మొదలగుతారమున్న న

శ్రీరంగేశ్వరస్వామివారి పూజా విధానమును గురించి తెలుసుకొనుటకు

ప్రేమ ననగు సంద్యులవయస్సనశశినయనా.

త్రైతీయపరసంధివకాశం

బలశైలముగ నతడు నతడు ననుసరితడు
 నతడు నతడు నతడు నతడు
 సతతము దుస్సంధులందు సత్తవులుకాళి.

కృ. మొదల జువత్తిమూలన

గదియింపఁగనెత్తికేట్టి కరమొన నగువా.

ಡಿ. २७. १९५५

యొరవిశనీదుల్లు బ్రాహ్మణులకుఁ బ్రా.

శ్రీ. శ్రుచయితేసులు, నోర్సి యెదరపుత్తపువల్లి.

పరశురామమహానిపాదపండ్లనాన

పల్లెటూరులోని సుఖవంశంబునా

ಹೈದಿವಳ್ಳಮಂಡ್ಯವನಬನಾಬ.

శ్రీ. బాపతిండ్లరాజశూరిచరణం

గ్రహముగా గణితతాలమున

విభవశ్రవణశతదలరిక్తిబిలాత

కూడినట్లునననూనినాభ.

శ. వెలుదలగెనూగుప్తిసంస్కృతపరమైకండు

మరయలొకకూడినసమాసముచెల్లదు

పూర్వమున్నగునలననబోయినానయితాడు

యతుండుమున్నగుచుండుండనగలుగుదు.

క. పొలుపుగజాగాడచండలు

లలగముదొంగనుతామెతాంభముడండిం

శీలముగనజేలుకలవల్లన

నలనిడుదలగానుదుడమంబ్రముమోదా.

క. ఎలగువడపునల్లరెపుమా

యెరికెవనుతుమననవడితమియెమిళనయెడ

చలుచులననుడుపులుగురు

కలకొనినయెల్లునతాకెచదదబభృతాన

క. సత్వమునత్వపరపురు

గతలియెత్తుడునహత్వకుమకులసత్వ

భూతావమెలగెడుననన

విత్వవిదులుదుప్రయోగపదమప్రకారం.

సంస్కృతవిత్వలయగునెనుగుకుంజెల్లుసప్రయోగబట్టిదనన

౩. నిత్యమంగళసుప్రయోగము

విశ్వైతదురితాయభివత్సైస్త్వమోయం

దత్తకళితసుగమకుల

ప్రొత్తరురతి ద్భృంతుమలఃసూపుహరి.

౪. సమయవిరూపమునగా

గమతావిరూపములునుగాలవిరూప

ప్రమమరణాదేశవిరూ

ధములునుజొలతుండజెప్పుచుగుత్తులహరి.

౫. నందులకుండములుం గుడి

సందినిగవంగమలనుసెలవూతియుఁదెం

హందఁగిరిదరివేసిమ

రుందెగడెడునన్నమవిరూపముకృష్ణా

౬. ఎత్తెడిధర్మమహింసయు

నిత్యమగుచువుత్తవధతునిష్ఠురపతియుం

ప్రొక్కిదయప్రీతినిరవ్రుడు

నత్తరగాగమవిరూపమండ్రముమందా.

౭. తాళమువల్లఁగఁబడువుం

జాలఁగఁబడకమునతముల్లుఁగఁబడున్

మెలితఁబాగుతనకున

సోనితిరళావిరూపముననివిహి.

౩. బహుతాపత్రయాకౌశిక
మహాతరయమగుదేశమనీసమక్షిప్తాశ్చ
క్షుకానదీవీగవహిధా
శీతామండ్రుతపేంద్రుశ్చపుతరాదిశయనా .

౪. ఏష్టవిదగదూతములకఁ
బట్టుగుంగుత్తులందువియభాసురమంగళై
పట్టిమతిదీరువాక్షైక
పట్టునడెందయులలకఁబలికికగుచ్చా

౫ పదిదూతములదేవతేకు
నదిగుంబ్రయూనింకెట్టియవయాగముల
దేదవపుదూతములునీ
సదమలనామములుగూడంబులుప్రయగ్గుచ్చా

౬ శ్రేణుమనఁబెంచెఘోరదూ
తములందుత్పత్తియమువిసంధిశమరక
దిమునుతత్పరిగోచా
క్షేమసంధిసహసములనిరంబుగఁగోర్చునీ

౭. సంధిదేవతేదేహిసూత్రసమ్మతముగఁ
తులుతఁబలుతపమాదేకురత్తములవసంధి
కాలమేతువదుక్ష్మిష్టావారణముగోర్చి
చూపుకదియన్నియసంధిసూచనము .

పరుగుఁ గుఱుది సవి శసాది ప్రత్యుత్తరసంది
 బురగుత్వంబున సంది వి సర్వ సంది
 నెఱ్ఱిది సంది నాచు నందులందు లోనఁ
 బ్రత్యుత్తరసంది యగు నయల ద్రుభాచు యెఱురు .
 తలపుంటి :—

త. పదమ భుజి బిర్లుల ఘుళులు
 పరాంతల ఘుళులు ధకార పరమియూఁడు నీ
 మది ఘుళులకు తలఘుళుల గఁ
 'మిద గుళు త్రమన నీగతిం దుర్రంగి నీ .

గె. లలితాంతల ఘుళులు తలఘుళులకు
 బుత్తరకార త్రమత్రుబళ త్రమన గఁ
 నలఁబరాంత బిర్లులు యన్య నాచు ప్రయత్తి
 నిత్వ మిచ్చా రగంబు నీ బయనూఁడు .
 స్మరసంది :—

త. ధర నాచు ఘుళులు సవర్ణము
 పరమగుచు బిర్లులు గుసప ర్థమియన నీ
 శరభిం ద్రుడన బరమచిత
 సరసియన బిర్లు గాములు తెసం బిర్లుమన నీ .

త. చెచ్చె బిర్లులు మూల్యుతి
 నచ్చు పరమైన యూవల దేశమగు నీ

మెప్పుగదధ్యస్థులన

మెప్పుగదధ్యస్థులనగఁ బితృత్వముననే.

౩. తగ నెఱసయన నయనం

బగుమోతనయనగఁబరన మగుపైతనా

నగునాయుతపాతనా

నగుపాతత విజాప్తి నయనాయుత.

౪. సతవిశాఖ్యపదమధ్యసంధులందు

నప్రతిష్ఠ వేదాంతాంతప్రతిష్ఠమునకు

సంప్రతిష్ఠమునకుకాంతప్రతిష్ఠమునకుసంప్రతిష్ఠ

సంప్రతిష్ఠమునకుకాంతప్రతిష్ఠమునకు.

౫. గెంకబ్బవయపై సతదా

దేశమునగవాస్తవమగుజీవించుకా

దేశమునగవాస్తవమగుజీవించుకా

నాకప్రతిష్ఠమునకుకాంతప్రతిష్ఠమునకు.

౬. త్రిశాఖామూలకాయా

దేశమునగవాస్తవమగుజీవించుకా

దేశమునగవాస్తవమగుజీవించుకా

దేశమునగవాస్తవమగుజీవించుకా.

౭. మొదటిప్రకారమునదియును

పాదవివేచనప్రతిష్ఠమునకాంతప్రతిష్ఠమునకు.

పాదపు సూర్యోన్మయదనన

రదూత్తరంబనగసంధిబ్రహ్మక్షులననీ.

క. ప్రతీతియు తపమతపంధై తపమూర్త్యుకైదు

నాదియ్యె ఋతాశముపరమైనసెలాల

మహితతత్త్వంధి మనృణ్ణి మతిద్రవృణ్ణి

యద్విరామృణ్ణి సోమృణ్ణి యగగంబరగం

౩. వశపకగతియుగాపదమధిత

దశప్రససకంబళార్థదశవతంతరా

ప్రసగిరసంబ్రహ్మదంబులు

శసితస్త్రా త్రాస్త్రోశమిందిత్రానాంబులనునీ.

౩. వానలగురునీవిత్రానా.

తాలగునాద్యత్వమునమనగవైకవిభుం

దాలలితైకవిభుం

త్రానాపారమంబులువమకాదశమనగనీ.

క. ప్రతీతియునతూతు మోక్షమంత్రమునగరియ

గలుగునూత్తైతవ్యుక్తవిత్రుసంధి

అడకశేరుధునూతునత్రానా తునగన

నాగెయింబూజ్జీమేస్త్రంబూజ్జీయగన.

అస్త్రయోగచతుర్థయము:—

౩. అంశముగనదశదశ్యము

సంకాతుర సుత్విమోత్పన్నై దక్కమగునే
 జేందిల్లి యాయోగము తుద
 యంచలయత్విమద ఆత్మహావనమగనే.

క. ఇలమచ్చికా తుదయం
 దల త్త్విమోత్పన్నై పారలసామ్రాయననే
 లలనభిధాత్తుదయం
 తరిత్ర త్విమలసామ్రాయపారలసామ్రాయననే.

గా ఈచదక్కమగనామరయగుమ్రయం
 యోగముగనామ్రాయపయక్తి
 అంతదాతయ సుయ్యచ సుమచ్చద
 యచయయగు సుగమధవిడికి.

క. ఈగొన్నియ సుపసర్గయు
 తారంగతిసంధిసయ్యగా ప్రప్రభృతభా
 తాగుగతాతారముల
 జాగుగదెసుగుగతుంబో అప్ర సుంధిగలయవననే.

క. ప్రతిభాతామోత్తర
 గళగబద్ధమై మల సకారముల గువా
 శ్రీ తులతమంతమిత్తర
 నతిదూరంబున గనతరగతాత్మయమననే.
 మ్రొమినసంధి:-

క. పొడవగు విశిభమమంతము

చడంగములబుగద రిష్టగ్రాంతిసంబంతం

బడరెననిత్యతీహ[ం]తములల

వడువల్లవ్వంబునముత్తైనచుంధిన్.

గౌ. పడవుతుధర్మభూచితతరుదండలక్ష్మి

నెత్తలాభుంరచిక్షింకనమవసిష్ట

వాగుమతవంచుభవద్వచితేవమయకవరె

నాగభూముత్తవృ^హత్సంబులసంధి.

గౌ. అదిగ^లగోపములపొల్లులన్నులంబ

స్వత్వరూపయగునవిముత్తవైష్ణవ

నడుమసుడిహలంతమునాదిదంతమన

త్రూయగోచనాగనృమవనగూడు^{గా}చుచున్నా

క. సన్నుతమతార వాల్మీకు

సున్నమతారమగునన్నుసోతసమగ్రం

బన్నునముతారంబా

సన్నున్ననప్రత్నమగురససమృద్ధియనన్.

క. తమతమవర్ణములుదివ్

త్వమగురుదత్తరుగితత్తుధర్మముతద

నముతధనంబుతత్త్వయ

నముకానియువర్ణములదనరుత్వంబునముతే.

ప. వర్ణహంలులకెరువసుహంతారముచతు

ఘోషైరంధ్రైఃసంధిసడగుసుంధె

మూడవలలయోఃజూళిగదీపింవ

ప్రహారమనగనఁబ్బుల్లులనగ

ఉడ్డలంబులునాగ సరలబగద్దిత

ప్రేడిమనాగతుభ్రుస్రులనగ

నవియుప్రగాఢరంబులనగనవబువల

నంగళదావలమనాగబుజ్జి

తొగవేర్తమలనగతుభ్రుస్రులనగ

శౌఁపపరమైకాతివాక్రూతియనగ

చమపహంబులమూఁదనబసువిభాఁద

చేత్వమగుభక్తామలభక్తాయయనగ.

గా. లలితతర్పణంబునపైలత్వీమలగు

నివినతితల్లెలయనగచల్లెలయనగ

నంగళత్వశరణనరానమడవియుండ

సుద్ధితంబుత్తతంబుననుండుగాఁ.

క. అనుగానితవర్ణవం

బునమలనబలూపమండెబుగగుద్వితీయం

బునప్రాప్తంబుపాప్తంబు

మధువాజ్ఞీయమంబువాగ్నియమమనసెలావినీ.

శ్రీ తనమతపదాల్లుపంచవర్ణవిత్తియవర్ణ

~~పదాల్లు~~ సలని జాభృతి మాదియల్ల శయనములు

యశలపల తృతీయమువాత్తరుగి రాత్రి

శయనములు దృష్టి దృష్టి ప్రాప్తి మగన.

శ్రీ తనమతపదములను సారగతుల దాన

సప శయనముల వత్తృతీయములేత్తే

తయన తమిళిత్తయన తద్దతములు

గద్దరులు దుష్టములు దానరానాల్లు.

శ్రీ తనమతపద తద్దతయన తద్దతయన

తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన

ఘనతదద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన

వర్ణములు దద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన

తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన

శ్రీ తనమతపదములను సారగతుల దాన

తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన

తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన

తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన

శ్రీ తనమతపదములను సారగతుల దాన

తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన

తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన తద్దతయన

దేలుచు బౌతమరంగబౌతమరంగ.

ర. పొయపుగనటతాదియంగం

మలశయనలెనయవిసర్గపాండురనం

శ్రీలనమధంకజ్జికల

లలియతశస్థితివిరత్నలంబులనంగనీ.

క. అలకురతాదాదివిస

శ్శలపైచక్క^{పక్ష}జ్జికలవియగగములే

యలవహులగదియరేఫతే

ల్లలయహులగదియరేఫతే

క మొదలవిసర్గలమొదలనీ

జారవిసర్గలనలవియూడుగూరియగగం

పదయగగాసుమగజ్జ

పొదమలరంగనదితమగుతపశ్చక్రియంగనీ.

గ. అప్రయంతవిసర్గపక్షజ్జికలమల

లింగగగమయలహంహులరేఫరేఫ

గాతపిలవక్తవయలగారకంబుగల్లు

కదియనవిర్గమంబుగగపక్షికాంతయంగ.

క. ప్రకటవిసర్గవిసర్గమరారమంగలఃయోజ్విమగురంగరంగె

దిశంగనవిసర్గరేడికా

శ్రీతారహుప్రభుతిగదిరంగుక్రియంగనీ.

౩ తరితేతాచాదివిస

శ్లోలమూలముల మూడుగరియగా రేఫలు సం
 ధివియన్విరమ్రమనగా
 నలవడుమతిచల్లుచింత్రయంబనసెఱున్.
 గ. వర్ణములతృతీయచతుర్థవర్ణములును
 గానములును యశలవహులు సైకరంగదియ
 వాసుపదసవిశ్వాంతవర్ణమూతవ
 మగురజోగుగామనమహిహారమంగ.

౩. వెలయనరాచాదివిస

శ్లోలమూలముల రేఫగదియగా బిర్లుమువ
 త్రిలు యైచ్చిరానియంగ
 నవిని యైచ్చిరానిమంగనమునుసంధి.

౩. ధరనవ్రయప్రవిసర్ణతలం

బరముగనప్పున్నగులుచత్తరేఫయగునే
 వరరేఫగదియబిర్లు
 స్వరమును స్వరభిశుండవగవైరాజ్యమనన్.

గ. ప్రథమశబ్దంతబిర్లువర్ణంబుమిజ
 బితనములగరేషాంతవిసర్ణయండి
 రేఫయగుడుదనప్పున్నరేఫయున్న
 ప్రాణవాచారయవాచానియనంగ.

క. ప్రతాపంతవిసగ్గయబడఁగల
 నితాపదులరతవమెండుములు తవములుదా
 బలేవములకుముట్టింతునె
 సత్వయంతానియుతయవఁగఁబ్రశస్తంబగులనె.

క. చలమగురేఖాంతవన
 క్షలమొదలుచక్కమొరగాసంధివన
 క్షలుడింగెరేఫయముత్తము
 గలయపుగఁబ్రస్తుతుసమితకమలాక్షయననె.

గ. ఇహాదిసంధిలాపరివిసగ్గాంతసూతివర్ణ
 సంధువెరియియియకువిసగ్గసంధి
 యం దుంగలసికప్పుచఁజేసిహాదిసంధి
 వేద్రవివరింపబడదు వివేకరూఢ.

వ. పుత్రయమెక్కివేళిదసంధి.

క. డపరిహారియంతమై
 వపుడూదునుసవసమవితాక్షరమగునె
 వపుడూదదాదితక్కుము
 పురాధునియముపరిక్రతంబుపరిక్షప్తియననె.

మ. ముత్రిసమూసరములు:-

క. లలితమొదవిబహుత్రీ
 హులుతత్పురుషమునలుకేమద్విజ్ఞప్తిగువునె

న విశేష భారమును

శ్మలాత్మ యా భావమును సహనముల రయనే.

వ. అందుమూర్ఖుల భావమునంబున నుత్తర పథ ప్రభావము తెలుపు
 కుడును సుభయక దౌర్భాగమును బొందున వ్యవధాన్య ప్రభావములను
 ప్రకాయమునకు సంబంధించుచున్నది:-

దూరమున మూలము:-

3. పెద్దైనను రెండైనను

జొత్తులకు బలములు గలదియును దబిండ్లునును

ప్రొద్దెదలల కృష్ణులకు

నర్తించుకలకు దులభతా భారమును.

4. ప్రస్తుత పక్షమున నెసలున పక్షమున

దబిండ్లు ముగ్ధులకు సుఖము చందము విజృంభి

సంబులును బిడ్డలును కుష్టులకు

సంబులును బిడ్డలును కుష్టులకు.

5. వేయలయల మూలముల పితృవేదమున

మహిమములు సూక్ష్మ చంద్రము సులభము

నాచుముల మిత్రులకు గాఢములను

దబిండ్లు ముగ్ధులకు నిద్రములు లభింపజేయు.

6. అలసంస్థులకు ముగ్ధులకు

పలకలములకు నిచట దబిండ్లుల నియంత్రుల

దేలుగులను గ్రహానిగ్రహం

శులుగులను గ్రహానిగ్రహం

బహు ప్రకారము:-

క. వివేకవేదము

దావసువుతమియతనిరలతడలుబకం

గాలెలయలుబహు ప్రకారము

మిలలనగ్రహానిగ్రహం

తత్తురుద:-

శ్రీమద్రామాయణమునకిట్టివిద్యుత్తు

చెవిగోటింపలుడినదియ విద్యుత్తు

సంజ్ఞలు రచయించుచున్నట్లు

నదియగు గ్రహానిగ్రహం

క తగలబ్రదుకూతత్తురుదం

బహుశాయమునైతేగ్రహానిగ్రహం

మగలూరవకాయమగలూ

నగలూరవకాయమగలూ

క కమలాశ్రయండుదనర్పు

త్వముతుండలకాయం

త్వముతుండలకాయం

త్వముగదివలెయగుదులా తత్తురుదంతి.

108

3. యితి సహిత తత్పురుషంబగుఁ

బ్రతిబేధ సతారమునకుఁ బ్రతి యైమిదలనే

వతతారా శఁకుమేపుడి

యితఁడ బ్రహ్మ యుండనంగీకృతలయనఁగనీ.

త ద్విగువగు సంజాతపూరవత

మగుచు సమాశాదితశరావగుచుఁ బ్రసిద్ధం

బగుఁ గర్తృధారయాశాబీయ

మగుత తత్పురుషంబు నీప్రియనే శిష్యుగతిన్.

త ఏయ్యది సంజాతపూరవత

మయ్యలవదులులు తద్విగువమో సంబదిదా

నియ్యదుల తిత్తిరిదిలు

తయ్యెఁ బ్రతి యాతియన ననఖన మోహియైతిన్.

3. ఏమిటతెయ్యదిగుణాత్మి

తామెఱయమగు సుండునదియెదల నడిపలుతనే

నూచి సదితర్కధారయ

మైమధురూదతమమేచతా శ్రాంబనఁగనీ.

3. అందముగఁ గర్తృధారయ

మందమమోత్తమనతున మగుచు యోగమునె

విందుడు మమోత్తమఁడనఁజే

యందుఁ బుతతలవిలతమమోత్తమియ్యయననీ.

అయి క్షమాపము:-

క. పత్రికాయల వ్యవహారము

శాస్త్రీయ దేశ విద్యుత్తులను పరిశీలించి

ప్రతియఁగూ శవనము క్షమ

ಸಿ(ಪ್ರಿಯವೇ-ವರ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ವಿಶ್ವಲಿಂಗವೇ.

అక్షయభారసమూహము.

ॐ. वरुण नमः

యిదేమిటననవచ్చును? అటుగా

శ్రీకృష్ణుని దీక్షలు

యర్థ సాధనం ద్వారా మహిమలు సాధించినా.

9. వేరప్రయుక్తులైన పరిపాపములను గూడ విచక్షిణమున.

శ్రీ జీర్ణముగుడుని పాదాభిషేకమునకుడించు

మొదటి దానిని హిందూ పురుషుల సంస్థ

దేవతల విగ్రహములు పునరుద్ధరణమొన

శూనశూనపరిధి శాస్త్రము విదుల.

೧. ಮೊದಲನೆಯ ಗುಣ ತತ್ವಜ್ಞಾನ:-

శ్రీ సంగ్గోలముతసుత్రాచరతామః సంబు

ದಾನೇಯು ಟ್ಟಿ ನಂತರ ಸುಮ್ಮನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದನು

దేశీయతను చూపే శబ్దములు తెలుగు తెలుగు

నిర్దేశించుచున్న ఆయా ఉపాధుల నిర్వహణ.

110

శాశ్వతమనామమమయ్య కష్టతపరంబు

లాచిత్రయలయలభీయములుహసం

దేనుగులగుమోబుగాశరాదిని శక్తిని

సంపాదనయంబులు బురగుమెన్ని.

పావననననననతరననననననననననననన

ననననననననననననననననననననననననన

యతననననననననననననననననననననననననన

తననననననననననననననననననననననననన

వంచమయగుదిననననననననననననననననననన

చాననననననననననననననననననననననననన

చాననననననననననననననననననననననననన

బుగులననననననననననననననననననననననననన

బుగులననననననననననననననననననననననననన

మత్తననననననననననననననననననననననననన

బుగులననననననననననననననననననననననననన

భక్తులననననననననననననననననననననననననన

శ. శ్రీమదననననననననననననననననననననననననన

ననననననననననననననననననననననననననననననన

వచింసుననననననననననననననననననననననననన

వననననననననననననననననననననననననననననననన

తనరగనట్టగా త్తనీ

లరగానుట్టలనాగనంబుమరళలొ

చరబుట్టెలును సుట్టె

లరగానమంతావచ్చెయ్యతును నవళయనే.

శ చదులుతోవల్లము పభమలు

పవిదుకత్రియరవలగడలు సహులపరాలు

న్నిదుముగవలం తలలులహా

యందుంతములుగూడ శుభదాటంతలులే.

శ. అంతము తెలుగుగనెడనే

యంతము తెలుగుగనెడనే నరమసహు

భుతశరణులందు సంభల్లి

తాంతములనుగూడ శుభయవిష్టులననే

శ యత్తుత్త భుతులారతేతొ

చొత్తించును యత్తుగూడు చూచుచున్నవే

మెత్తురుతత్తుగుటలొ

తొత్తురుడన నధుగప్రయోగబలములనే.

వ. మత్రియో శరణులు:—

శ. ఓరుబల్లి ప్రభువురుదయ

దిరిమత్తుమపురుషులుతుభుతారములును

ధరసుత్తమపురుషులయ

'వరుస నలంబతముతైకపదనముపెనుగన్.

క. తారతలదములదెగుత్తై

నాచనరుదురత్తమగఁగ నర్చునతిప్రియో

తారచిశౌచములమరపు

చారలుపచ్చెదరుదండలపచ్చెదరగుమోనె.

క. జ్ఞాపచనములేకుతెనుగునఁ

బ్రవిమలగతనీకవచనబహువచనముతా

బివిచెదననదివిచెదకున

గవియనగవులనఁగఁ గ్రియలుతారకభగతిన్.

మ. మఱి అత్తరియశబ్దంబులు:-

క. ఇలఁగాఠక మట్లనదు

బుద్ధులకూపములయ్యుచిం గవచనములు విభి

క్తులువేకప్రయశబ్దం

బులుసకలమున ముచితార్థములువిలసిల్లున్.

నా. సెఱయంకప్రయవదములన్నియునకూన

లూప్తముననాంధ్రకవితకురచియొగర్చు;

స్వరవిభూషణయరపుధాగంతయగఁగలు

నంప్రగతనాగస్మైర్నినాదమగఁ.

క. వృద్ధయగునత్ప్రయమొకఁడును

బ్రతితంప్రచెల్లునుకులబ్రత్యైకముతా

పుడనియలఁడె ఘోషునల ముసో

శతములు మా కిచ్చుచుననుర ద్విముండనగనీ.

క. తారతేజురత్రయైలను, తారతగలప్రత్యయోఽతాత్వముదనుత్రై

యూరంబులుబూనింపి, చాఁచింపయుదా రూరింపి సంధింపయనగీ.

వ ముత్యవిశృంభవిశృంభగాంబులు!—

క. హరితగుణాతరుండనగా, హరియగునబ్జమువిశృంభముమతితతుగా

తరుండనుచువిశృంభగామి, ప్లిరం తరణతిగా శతప్రయోగములమరుగీ.

వ ముత్యత్రయా విశృంభగాంబులు!—

క. పగతురతమ్మునగావత, ముగనవివేనుదశరథేశపుత్రుండనుచూ

బునముగ శ్రీయావిశృంభగా, ముగునదిదయకాక్షితముగనపవతులదానగీ.

గ. శబ్దసంధిఁగొని సంధి సహసరూ, వంబు విష్ణుతంత్రముకలబడియె

మత్రైయునుచిత్రితినీయింజంగవలందుతు, హస్తలక్ష్మణాంబులాంధ్రకవులు.

వ ముత్యత్రయావిశృంభగాంబులు!— బ్రాహ్మణావతర్ణచతుష్టయనిర్ణయదు!—

క. భూమిబహుభులున్యగామిత్రిసయతారలూరిగా సురములనుగీ.

తామెదలుక్షౌతారముతుద, యౌ ముప్పురాబ్బుకాంబులగుప్రంబునముతే.

క. తనుప్రస్థానిమనుచేట్టుదు; నగు నడియులులును వెండి ప్రాశ్వాభావం

బనునెఱచెఱువనె, సుగుశంక్రంయనగఘోడశవరములనుగీ.

క. కేవలతపచర్ణవర్ణము, విచలస్ఫులగనునిర్ణదైత్రైమత్రైయం

దుచితగళిదామిగా సమప్రచయంబునుగానీకాశ్విబ్రుస్తత్రుసెందెగీ.

క. యరలవలంత్రష్టలుగా, బరుగునుగేడునకాలతేచదునూర్ణునగీ

మొరటికైతారమునుండఁగ, సరిగిరియియ్యెవర్క సంతోధరిత్రినే.

క. లభలమధేదమువదను, పలుకునభామి లగియైదు పదులగురర్థం

బులసంస్కృతభాదమకుటి, తెలుసుకలభలసంగరెండదికమండ్రువారి.

గ. రాదిలంగసదుస్తైర్మరముల మొద, తారయగుఁతారంబుల్లెతారమనఁ

సమరపక్షముపైఁబడి యరఁగఁబరుగుగఱసదిరేఫయిపవతంగవలయు.

త. వర్ణంబున సర్వైశున, సర్వంబ సమాప్తైవన, సర్వైశున సగా

నిర్ణయ సమాప్తియంబున, సర్వైశున వక్తృమయంబున సైల్లినే.

క. జరులు వర్ణతయమును, భూవైపరీలుకు వర్ణములగువలన, ధౌ

త్రిదయతులయలకచసహ, లాదపసూరుబుల వర్ణత్రాయలుశూద్రువే.

వ మతిపదవిర్ణంబులు:—

క. విరాచిపడంతముగల

ప్రాతపరాదములగుమంబురిమొదలా

లొకతపడవర్ణములగు

శ్రీకలితప్రపంచమవధరించే ముక్తైల్ల.

చ. ప్రతిభావ్రవర్ణముగిరిరపూర్ణకపాక్షలబ్ధసు

జన్మసుందరంతదమగిరిసన్మణిజానకత్రవజ్జిల

ప్రసంగింహుసూర్యసప్రసిద్ధులువేడుకతొనుసద్రైశం

మొనుతయొగివలిజ్జిమలతొయబుమ్మైకనంతయొత్తికినే.

చ. కాలులుపొడితేపుకథావలయుంబలియునేవెడికి

శూభనశానిసంధనల బొంతిరిక్కియ సుఖంబునూతిచే

